

**T.C
NİŞANTAŞI ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**LİSELERDEKİ PSİKOLOJİK DANIŞMA VE
REHBERLİK SERVİSİNİN ETKİLİLİĞİNİN
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Seda GENÇ

**Enstitü Anabilim Dalı : Psikoloji
Enstitü Bilim Dalı : Psikoloji**

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Ali Haydar ŞAR

TEMMUZ - 2019

T.C
NİŞANTAŞI ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

LİSELERDEKİ PSİKOLOJİK DANIŞMA VE
REHBERLİK SERVİSİNİN ETKİLİLİĞİNİN
İNCELENMESİ

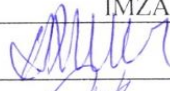

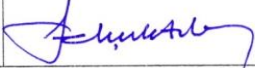
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Seda GENÇ

Enstitü Anabilim Dalı: Psikoloji

Enstitü Bilim Dalı : Psikoloji

“Bu tez çalışması 16.07/2019 tarihinde aşağıdaki belirtilen jüri tarafından oybirliği /oyçokluğu ile kabul edilmiştir.”

JÜRİ ÜYESİ	KAANATI	İMZA
Prof. Dr. Abdülkadir İSİKAR	Basarılı	
Doç. Dr. Ali Hızır SAR	Basarılı	
Dr. Öğr. Üyesi Selma ASLAN	Basarılı	

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlarına uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Seda GENÇ

16.07.2019

ÖNSÖZ

Bu tezin yazılması aşamasında, öncelikle değerli tez danışmanım Doç. Dr. Ali Haydar ŞAR'a teşekkür ederim. Tez süresince her konuda yardım aldığım değerli arkadaşım Öznur Şeker'e teşekkür ederim. Yüksek lisans öğrenimim boyunca ders aldığım tüm hocalarıma, saygılarımı sunarım. Yüksek lisans eğitimim boyunca daima destekleriyle yanımda olduklarını hissettiğim aileme çok teşekkür ederim. Son olarak, çalışmamda yer alan tüm öğrencilere teşekkür ederim.

Seda GENÇ

16.07.2019

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	iii
TABLolar LİSTESİ	iv
ÖZET	vi
SUMMARY	vii
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1: KAVRAMSAL ÇERÇEVE	10
1.1.Rehberlik	10
1.2. Kişisel-Sosyal Rehberlik.....	11
1.3. Eğitsel Rehberlik.....	12
1.4. Mesleki Rehberlik	12
1.5.Psikolojik Danışman	12
BÖLÜM 2:LİTERATÜR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	14
2.1.Okul Psikolojik Danışmanlığı	14
2.2.Okul Psikolojik Danışmanının Rol ve Görevleri	15
2.3. Psikolojik Danışma ve Rehberliğin Gelişimi	18
2.4.İlgili Araştırmalar	21
2.4.1.Konuyla İlgili Yurtdışı Araştırmaları	21
2.4.2.Konuyla İlgili Yurtiçi Araştırmaları.....	21
BÖLÜM 3:YÖNTEM	22
3.1.Araştırmanın Modeli	22
3.2.Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	22
3.3.Veritoplama Araçları	24
3.5.Verilerin Toplanması	24
3.6. Verilerin Analizi.....	25
BÖLÜM 4: BULGULAR VE YORUMLAR	26
4.1. Ankete Katılan Öğrencilerin Demografik Bilgilerine İlişkin Bulgular.....	26
4.2. Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Hizmetlerin Etkiliğine Yönelik Algılarına İlişkin Bulgular	28

4.3.Öğrencilerin Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Servisinin Hizmetlerin Etkililiğine Yönelik Algılarına ilişkin Bulgular.....	28
4.4.Öğrencilerin Cinsiyetine Göre Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Servisinin Hizmetlerin Etkililiğine Yönelik Algılarına İlişkin Bulgular	29
4.5. Öğrencilerin Sınıflarına Göre Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Hizmetlerin Etkililiğine Yönelik Algılarının ilgili Bulgular.....	29
4.6.Rehberlik Hizmeti İlgi ve Tutumları İle Rehberlik Birimi Düzen Ve Gerekliliğine İlişkin Görüşlerinin Analizleri	32
SONUÇ.....	39
ÖNERİLER	41
KAYNAKÇA	43
EKLER.....	48
ÖZGEÇMİŞ.....	52

KISALTMALAR

PDR : Psikolojik Danışma ve Rehberlik

ASCA: American School Counselor Association (Amerikan Okul Danışmanları Birliği)

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

ABD : Amerika Birleşik Devletleri

s. : Sayfa

yy : Yüzyıl

SPSS : Statistical Package for Social Sciences (Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı)

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Demografik Bilgilerine İlişkin Frekans ve Yüzdeler Dağılımları.....	26
Tablo 2 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Servisinin Hizmetine Yönelik Algılara İlişkin Güvenilirlik Analizi Sonuçları.....	28
Tablo 3 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Psikolojik Danışma ve Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Servisinin Hizmetine Yönelik Algısına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	28
Tablo 4 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Cinsiyetine Göre Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Servisinin Hizmetine Yönelik Algısına İlişkin Bulgular.....	29
Tablo 5 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Sınıflarına Göre Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Servisinin Hizmetine Yönelik Algılarının İncelenmesi.....	30
Tablo 6 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Okul Türüne Göre Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Hizmetine Yönelik Algılarının İncelenmesi.....	30
Tablo 7 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Annelerinin Eğitim Durumuna Göre Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Hizmetine Yönelik Algılarının İncelenmesi.....	31
Tablo 8 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Babalarının Eğitim Durumuna Göre Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Hizmetine Yönelik Algılarının İncelenmesi.....	31
Tablo 9 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Ailelerinin Aylık Gelir Durumuna Göre Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Hizmetine Yönelik Algılarının İncelenmesi.....	32
Tablo 10 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Okuldaki Rehberlik Hizmetinden Yararlanma Ölçeği Faktör Yükleri.....	32

Tablo 11 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Okuldaki Rehberlik Hizmetine İlgili ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen ve Gerekliliğine İlişkin Güvenilirlik Analizi Sonuçları.....	34
Tablo 12 : Okullarda Uygulanan Rehberlik Hizmetinden Yararlanma Ölçeği Madde Analizi Sonuçları.....	34
Tablo 13 : Öğrencilerin Okullarda Uygulanan Rehberlik Hizmeti İlgili ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen Ve Gerekliliği Düşüncelerinin İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	35
Tablo 14 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Rehberlik Hizmeti İlgili ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen ve Gerekliliği Düşüncelerinin İncelenmesi.....	35
Tablo 15 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Sınıflarına Göre Rehberlik Hizmeti İlgili ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen ve Gerekliliği Düşüncelerinin İncelenmesi.....	35
Tablo 16 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Okul Türüne Göre Rehberlik Hizmeti İlgili ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen ve Gerekliliği Düşüncelerinin İncelenmesi.....	36
Tablo 17 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Annelerinin Eğitim Durumuna Göre Rehberlik Hizmeti İlgili ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen ve Gerekliliği Düşüncelerinin İncelenmesi.....	37
Tablo 18 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Babalarının Eğitim Durumuna Göre Rehberlik Hizmeti İlgili ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen ve Gerekliliği Düşüncelerinin İncelenmesi.....	37
Tablo 19 : Araştırmanın Örneklemine Oluşturan Öğrencilerin Ailelerinin Aylık Gelir Durumuna Göre Rehberlik Hizmeti İlgili ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen ve Gerekliliği Düşüncelerinin İncelenmesi.....	38

Tezin Başlığı: Liselerdeki Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servisinin Etkililiğinin İncelenmesi	
Tezin Yazarı: Seda GENÇ	Danışman: Doç. Dr. Ali Haydar ŞAR
Kabul Tarihi: 16/07/2019	Sayfa Sayısı: vii(ön kısım)+53(tez)+ 4(ek)
Anabilim Dalı: Psikoloji	Bilim Dalı: Psikoloji
<p>Bu araştırmada, lisedeki öğrencilerin psikolojik danışma ve rehberlik servisinden yararlanmasına ilişkin algılarının cinsiyete , okul türüne ve okuldaki sınıflara , okulda bulunan rehberlik ders saatine ,öğrencilerin ailesinin eğitim durumuna ve aile gelir durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir.Araştırmanın örneklemini,2018-2019 öğretim yılında İstanbul ilinin Maltepe ilçesindeki 4 lise eğitimi veren okullardaki 420 öğrenciden oluşmuştur.</p> <p>Araştırmada kullanılan ölçekler ‘‘Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servisinin Hizmetlerinden Yararlanma Etkililiği Ölçeği’’ ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Liselerdeki öğrencilerin PDR servisinden hizmetlerinden yararlanmalarına ilişkin ilgi ve tutumlarının bazı değişkenlere göre anlamlı düzeyde fark gösterip göstermediğini belirlemek için veriler analiz edilmeden önce Shapiro-Wilk testi uygulanmıştır. İstatistiksel analizler sonucunda verilerin normal dağılım göstermediğinden non-parametrik istatistiklerden Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır.</p> <p>Araştırmadan elde edilen bulgular;</p> <p>Psikolojik danışma ve rehberlik servisinin hizmetlerinden yararlanılmasına yönelik ilgi ve tutumun cinsiyete, annenin eğitim durumuna, babanın eğitim durumuna ve ailenin gelir durumuna göre incelendiğinde anlamlı düzeyde farklılık göstermediği tespit edilmiştir.</p> <p>Psikolojik danışma ve rehberlik servisinin hizmetlerinden yararlanmasına yönelik ilgi ve tutumun eğitim alınan okul türüne ve sınıfa göre incelendiğinde anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.</p>	
Anahtar Kelimeler: Psikolojik Danışma ve Rehberlik, Yararlanma, Etkililik	

The Title of Thesis: The Examination Effectiveness Of High School Counseling Servies By The Perception Of Students.	
Author: Seda GENÇ	Supervisor: Assoc. Dr. Ali Haydar ŞAR
Date: 16/07/2019	Number of pages: vii(frontpart)+53(thesis) + 4(appendix)
Department: Psychology	Subfield: Psychology
<p>In this research effectiveness of high school counseling service was examined by the perception of students in terms of difference in gender, the type and class of school, the hour of counseling course at school, educational status of the family students and family income statue. The sample of te study was gathered in 2018-2019 academic year in İstanbul province from 420 high school students.</p> <p>The utilization of Guidance and Counseling Services Effectiveness Evaluation Scale and Personel Information Form''is retrieved the data for this research. Data were analyzed Shapiro-Wilk to examine the perceived effectiveness of high school counseling service according to the independent variables of the study. When the analyses of variances are non homogenous, Kruskal-Wallis analysis from parametric statistics is used.</p> <p>The results of the research; When the perceived effectiveness of high school coueseling service is examinede by the terms of gender, educational status of the family students and the family income statue, results do not show any significant level of differences.</p> <p>When the perceived effectiveness of high school coueseling service is examinede by the terms of the type and class of school, results show significant level of differences.</p>	
Anahtar Kelimeler: Guidance and Counseling Services, Utilization, Effectiveness	

GİRİŞ

Günümüzde, toplumsallık içinde bireylerin hayatlarını etkileyen değişimler artan bir oranla daha karmaşık ve bireyin karar vermelerini zorlayıcı bir etkiye sahiptir. Bu sebeple bireyler dünya ve kendi toplum yapısındaki değişimlere hızlı ve iyi bir şekilde uyum sağlaması gerekli hale gelmektedir. Tüm bireyler için zorlayıcı bir etkiye sahip olan bu toplumsal gereklilik aynı zamanda yeni kuşaktaki bireyin nasıl yetiştirileceği, yeteneklerinin farkında olmasının sağlanması, dünyaya ve kendi toplumundaki değişen yapıya nasıl uyum sağlayacağı konusunda belirsizlikleri de beraberinde getirmektedir. Bu durum, bireylerin psikolojik danışma ve rehberlik (PDR) servisinin hizmetlerinden yararlanılmasının düşünülmesine başlanmıştır. Bu hizmetlerin bireyler için sağladığı yararlar, hizmetin öneminin artması ve tüm dünyada gelişip yaygın olarak bireylerin yararlanmasına imkân sağlamaktadır.

Psikolojik danışma ve rehberlik, bireylere kişisel, sosyal, eğitsel ve mesleki konularda belirli bir yapısallık içerisinde daha bilinçli olarak düşünme, karar verme, davranma ve hissetme vb. süreçlerde yardım almasını sağlayan, birden fazla alt uzmanlık alanları olan bir meslek olarak tanımlanmıştır. PDR, 1900'lü yıllar da mesleki rehberlik olarak ilk Amerika Birleşik Devletleri'nde ortaya çıkmaktadır. Türk-Amerikan iş birliğiyle daha sonraki yıllarda Amerikalı uzmanlar Türk eğitim sisteminin incelenmesi için ülkemize davet edilmiştir. Türk eğitimcilerinde Psikolojik danışma ve rehberlik konusunda uzmanlık kazanmaları ve PDR alanındaki gelişmeleri takip edebilmeleri için Amerika Birleşik Devletleri'ne gönderildiği bilinmektedir.

Eğitim sistemimize kavramsal olarak 1950'li yıllarda giren Psikolojik danışma Hizmetleri, farklı kurumlarda da verilen hizmet olmakla birlikte günümüzde yoğunlukla okullarda yürütülen yardım hizmetini kapsamaktadır.

Psikolojik danışma ve rehberlik ülkemizde çeşitli süreçler sonucunda tüm bireylerin yardım aldığı önemli bir uzmanlık alanı haline gelmiştir. Ülkemizde rehberlik çalışmalarıyla ilgili yazılan ilk kitap "Okullarda Rehberlik"tir.1954 yılında Profesör Hasan Tan'ın rehberlik çalışmaları sonucunda derleyip düzenlediği kitaptır.

1953 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü'nün Pedagoji ve Özel Eğitim Bölümünde "Rehberlik ve Rehberlik Teknikleri" adı altında bir ders olarak kaynaklarda yer almıştır. 1955 yılında ilk "Rehberlik ve Araştırma Merkezi" açılmıştır. Ankara'da kurulan Rehberlik Merkezi zamanda tüm il ve ilçe de yaygınlaşmaya başlamıştır.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinde "Danışma Psikolojisi" dersi zorunlu ders olmuştur. 1965 yılında Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde "Eğitim Psikolojisi ve Rehberlik" adıyla danışmanlıkla ilgili lisans programı başlatıldı. 1970 yılında Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesi ortaöğretim okullardaki Psikolojik danışma ve rehberlik servisinin görevlerinin yazılı olduğu genelgeyi yayınlanmıştır.

1970 yılında hazırlanan yönetmenliğinde okullarımızda psikolojik danışma ve rehberlik servisinin hizmetleri; oryantasyon öğrenciyi tanıma, danışma ve yetiştirme, bilgi toplama ve yönlendirme, izleme ve değerlendirme servislerinden oluştuğu belirtilmiştir. 1970 eğitim yılından itibaren ilk olarak 23 lisede başlayan rehberlik programı, daha sonra tüm okullarda yaygınlaşmıştır. 1975 yılında toplanan Milli Eğitim Şurasının amacı eğitim-öğretim programının yeniden düzenlenmesi ve liselerde haftada iki ders saatinin "rehberlik saati" olarak belirlenmiştir. Milli Eğitim şurasında okul yöneticilerin ve öğretmenlerin görevleri ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

1981 yılında toplanan eğitim şurasında yeni Türk eğitim sisteminin amacına ulaşılması için "Rehberlik " vazgeçilmez yardımcı bir hizmet olduğu belirtilmiş ve "Rehberlik ve Yönlendirme Hizmetleri ve ilkeleri" belirlenmiştir (Bakırcıoğlu, 2000). 1982 yılında çıkan 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu ile eğitim fakültelerinde rehberlik ve psikolojik danışma bölümü lisans düzeyinde öğrencilerin eğitime başlamaları için açılmaya başlanmıştır.

1989 yılında Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği kurulmuştur. Dernek PDR alanındaki gelişmeleri takip etmek, rehberlik alanında çalışanların birlikte dayanışma içinde olmaları sağlamak ve PDR mesleğinin gelişmesinin devamlılığını sağlamamayı amaçlamaktadır. Bu amaçlarının sonucunda ise, "Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi" adıyla bilimsel içerikli bir dergi çıkarmaktadırlar. (www.pdr.com.tr).

2000 'li yıllarda geleneksel rehberlik anlayışı terk edilip, gelişimsel rehberlik anlayışı benimsenerek gelişmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır.2001 yılında ‘‘Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği yeniden düzenlenmiştir. Bu yönetmelikte ilk defa ‘‘Psikolojik Danışma ‘‘ unvanı kullanılmıştır.

Psikolojik Danışma ve Rehberlik uygulanmaya başladığı dönemlerin başında genellikle eğitim alanında verilen hizmet olarak ele alınmıştır. Günümüzde ise, çeşitli alt uzmanlık alanları kapsayacak şekilde gelişme gösteren bir bilim dalı haline gelmiştir. PDR lisans mezunları daha çok eğitim alanında okul psikolojik danışman olarak görev almaktadır.

Okul Psikolojik Danışmanın temel prensibi, öğrencilerin yaşamları boyunca karşılaşacağı kişisel, sosyal ve mesleki durumları ile ilgili konularda ilerleme ve gelişim sağlamaları açısından öğrencilere yardımcı olacak faaliyetlerin uygulanması konusunda onları cesaretlendirmeyi sağlamaktır. Bu temel prensip içinde yıllarca uygulanması açısından hızlı gelişim gösteren PDR hizmetleri beraberinde birçok sorununu da kapsamaktadır.

Psikolojik Danışma ve Rehberlik hizmetinin işlevi, eğitim açısından önemli olan temellerinin ne olduğu tam olarak benimsenmemiştir. Aynı zamanda PDR hizmetinde bulunan danışmanın niteliğinin nasıl olması gerektiği konusunda belirli bir görüş bulunmaktadır.

Okul PDR hizmetlerin rolleri tarihsel gelişim sürecinde farklılık göstermektedir. Örneğin, PDR hizmetinin uygulanmasının ilk zamanlarında danışmanların görevi, öğrencilerin okulla ilgili olan sorunlarını neler olduğunu saptamak, eğitim hayatında yaşayacağı başarısızlık soruna çare bulmak ve meslek seçimi konusunda öğrencilere rehberlik etmektir.

Rehberlik hizmetinde danışmana düşen rol, öğrencilerin sahip olduğu nitelikleri ve eğitim-öğretim hayatlarında yararlanmaları için sağlanan imkanlar hakkında öğrencilere bilgilendirme yapması yeterli sayılmaktaydı. Daha sonraki süreçlerde, PDR hizmetinin yaklaşımı bireyin kendini ve çevresindeki değer ve tutumlarının anlaşılmasına, bireyin davranışlarının rolünü belirlemek üzerine yoğunlaşmaya başlanmıştır.

Psikolojik danışmanın üzerine düşen temel rol, öğrencilere psikolojik açıdan danışma hizmeti vererek yardımcı olmaktır. PDR hizmetinden yararlanan öğrencinin kendisine ve çevresine dair aldığı kararların daha bilinçli ve gerçeğe uygun olması gerekli hale gelmektedir. Bu durum, öğrencileri PDR hizmetlerinden yararlanmaya sevk etmektedir. Günümüzde de PDR hizmetlerinin faaliyetlerinin etkili olması için psikolojik danışmanın ve öğrencilerin de psikolojik danışma ve rehberlik servisinden yararlanma ile ilgili bakış açılarının olumlu yönde etkilenmesine yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Okul psikolojik danışmanın görev ve sorumlulukları bazı faktörler açısından farklılık göstermektedir. Okul psikolojik danışmanın çalıştığı okul, öğrenci sayısı, psikolojik danışman sayısının birden fazla olup olmaması ve okulda yürütülen rehberlik faaliyetlerinden öğrencilerin yararlanmaları yeterli olarak sağlanıp sağlanmaması gibi durumlara yönelik psikolojik danışma'nın sahip olacağı birbirinden farklı sorumluluklar olacaktır.

Okul psikolojik danışmanlarının görev ve rolleri Amerikan Okul Psikolojik Danışmanları Birliği (ASCA) tarafından belirlenip, şu şekilde sıralanmaktadır.

- 1) Öğrencilere, akademik amaçlarına ulaşmalarında, kişisel /sosyal gelişimlerinde, kariyer planlarında yardımcı olurlar ve bugünün gençlerinin yarının üretici ve uyum sağlayabilen yetişkinleri olmalarını kolaylaştırırlar.
- 2) Profesyonel okul psikolojik danışmanları öğrencilerin başarılarının en yüksek düzeye çıkmasında yaşamsal bir rol oynar.
- 3) Profesyonel psikolojik danışmanları liderlik, taraftarlık ve iş birliğini bir araya getirerek öğrenciler arasında fırsat eşitliği sağlarlar ve onlara tam bir eğitim yaşantısı sağlarlar.
- 4) Okul psikolojik danışmanları güvenli bir eğitim ortamı sağlayarak tüm okul personelinin insan haklarını korumak için çalışırlar.

5) Profesyonel okul psikolojik danışmanları, diğer paydaşlarla iş birliği yaparak kapsamlı okul PDR programlarının alt hizmetlerinden olan önleyici ve müdahale edici programlar aracılığıyla öğrencilerin başarılarını artırmalarını sağlarlar.

Ülkemizde de psikolojik danışmanın rolleri de öğrencilerin kendi ve çevresindeki etkileşimi sonucunda karşılaştıkları sorunları rasyonel olarak düşünüp karar almasını sağlamak, bireyin kendini tanıması ve ilgi alanına yönelik bir mesleğe yönelmesini yardımcı olmaktır. Psikolojik danışmanın yardımı sonucunda kendi gerçek benlik algısının farkında olan ve çevresiyle olumlu etkileşim içinde olan birey, meslek seçimini yaparak eğitim öğretim hayatına dair faaliyetlerin niteliğine göre rasyonel kararlar alabilmektedir.

Psikolojik danışman ve rehberlik servisi, bireylerin potansiyellerini keşfetmelerini sağlayarak olumlu düzeyde ilerleme ve gelişme gösterebilmeleri için belli stratejileri öğrencilerle birlikte planlayıp, faydalı bir şekilde sürdürebilmesi için öğrencinin cesaretlenmesi konusunda yardımcı olmaktadır.

Psikolojik danışman (Rehber öğretmen), bireyin karşılaştığı kişisel, eğitimsel sorunların çözümünde ve bireyin meslek seçiminde rasyonel karar alma sürecinde yardımcı olma hizmeti sağlayan profesyonel kişilerdir. Bu hizmetin bireylere fayda sağlaması yönünde psikolojik danışmana, okul müdürüne ve öğretmen e düşen görevler de bulunmaktadır.

Okul yönetici ve rehber öğretmenlerin sorumlulukları Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından hazırlanan Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği'nde belirtilmektedir.

Yönetmelikte olan görevler ayrıntılı olarak belirtilse de yürütülen hizmetlerden yararlanma yeterli düzeyde sağlanamamaktadır. PDR hizmeti çalışmalarını ortaklaşa yürütmesi gereken bir süreçten oluşmaktadır. Bu rehberlik hizmetlerin öğrencilerin yararına olması için iyi organize edilmiş etkinlikleri kapsamaması gerekmektedir. Eğitimi kapsayan her durumda ortak çalışma gerekli olduğu için PDR servisinin sağladığı hizmetlerde de ortak çalışma zorunlu hale gelmektedir.

PDR hizmetlerinin hedeflerine ulaşması ancak ortak bir anlayış ve istekle oluşması gereken çalışmanın sonucu olarak ortaya çıkacaktır. Özellikle psikolojik danışmanlar öğrenciler hakkında bilgi almak için sınıf rehber öğretmenlerinden yardım aldığı gibi, rehber öğretmen de eğitim etkinliklerinde daha başarılı olmak için psikolojik danışmandan her türlü yardım alması gerekmektedir. Bu nedenle okul yöneticileri, öğretmen ve psikolojik danışman birbiriyle etkileşim içinde olması gerekmektedir.

Ülkemizdeki okullarda PDR hizmetlerinden yararlanma düzeyindeki oranın azlığının temel sebeplerinden biri, okul yöneticilerin, öğretmenlerin ve psikolojik danışmanın ortak bir anlayışa sahip olmaması gösterilmektedir. Günümüzde okullarda eğitim gören öğrencilerinin okul psikolojik danışma ve rehberlik servisinin sağladığı hizmetlerden yararlanma düzeylerinin ne düzeyde olduğu ve değişikliğin sebeplerin araştırılması gerekmektedir. Bu konudaki bilgi eksikliğinin giderilmesi için araştırmanın gerçekleşmesine ihtiyaç duyulmuştur. Yapılan araştırma sonucunda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetinin etkililiğinin incelenmesi ve PDR servisinin algılanan etkililiğinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Problem Durumu

Liselerdeki öğrencilerin PDR servisinden yararlanılma düzeylerini etkileyen ilişkinin algısının bazı değişkenlere göre anlamlı düzeyde farklılık göstermekte midir?

Alt Problemler

- 1.Öğrencilerin PDR servisinin etkililiğine ilişkin ilgi ve tutumları nelerdir?
- 2.Gereksinim duyduklarında rehberlik servisindeki hizmetlerden yararlanmayla ilgili düzen ve gereklilikle ilgili görüşleri nelerdir ?
- 3.Rehberlik servisinin düzeni ve gerekliliğiyle ilgili ilgi ve tutumları açısından rehberlik hizmetlerinden yararlanma görüşleri nelerdir?
- 4.Kişisel ve sosyal problemin çözümünde rehberlik hizmetlerinden yararlanma ile ilgili görüşleri nelerdir?

5.Okul ve meslek ile ilgili problemlerin çözümünde rehberlik hizmetlerinden yararlanma ile ilgili görüşleri nelerdir?

6.Öğrencilerin, psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin düzeni ve gerekliliği kişisel, sosyal, okul ve meslek ile ilgili problemlerin çözümünde ilgili rehberlik hizmetlerinden yararlanma yönelik görüşleri;

a) Okul

b) Sınıf

c)Cinsiyet

d)Ailenin Gelir durumu

e) Babanın Öğretim Durumu

f) Annenin Öğretim Durumu değişkenleri arasında anlamlı düzeyde farklılık göstermekte midir?

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Çağımızdaki tüm eğitim-öğretim uygulamalarının merkezinde öğrenciler bulunmaktadır. Öğrencilerin sadece eğitim hayatlarındaki ders başarılarıyla değil hayatla etkileşim içinde olması bilgili kişiler olmasını sağlayan kişilik ve davranışları açısından anlaşılmasının gerekli olduğu bilinmektedir. Öğrencilere bilgi aktarımının yapılması ve belirli becerilerin kazandırılmasına yardımcı olması okulun belirli görevlerin arasında yer almaktadır. Günümüzdeki çağdaş eğitim anlayışına göre,eğitim-öğretim faaliyetlerde başarılı olunması öğrencilerin kişilik ve davranışlarını etkileyen her türlü etken bir bütün olarak düşünülmektedir.Öğrencilerin kişisel-sosyal ,eğitsel ve mesleki gelişiminin tamamlanmasına yardımcı olacak hizmetlerin okullarda sağlanması gerekliliği zorluluk haline gelmektedir.

Bu araştırma Türkiye’de lise öğrencilerin psikolojik danışma ve rehberlik servisinden yararlanma ile ilgili algıları, yararlanma nedenleri ve yararlanmayı etkileyen ailesel,

bilişsel ve sosyal etmenlere bağlı değişkenler arasındaki ilişkilerin açıklanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde okuldaki psikolojik danışma ve rehberlik servisinin neler yaptığı ve rehberlik hizmetlerinin öğrenciler üzerinde ne kadar etkili olduğu sorusu da önemlidir. Son yıllarda PDR servisinin etkililiği eğitim-öğretim hayatındaki en temel sorunlarından biri haline gelmektedir. Psikolojik danışman ve rehberlik servisinin etkililiği yeterli düzeyde olmadığı ile ilgili çeşitli görüşler ileri sürülmektedir. Türkiye'deki PDR literatürü incelendiğinde okullardaki rehberlik servisinden öğrencilerin yararlanma düzeylerinin ne olduğu ve PDR hizmetinin etkili olup olmadığını kanıtlayan bir araştırmaya rastlanmamaktadır. Araştırmanın bu eksikliğin giderilmesinde katkı sağlayacağını düşünülmektedir.

Lise çağları genellikle öğrencilerin birçok değişken ile karşı karşıya geldiği bir dönem olarak kabul edilip, ele alınmaktadır. Bu nedenle eğitim kurumlarında öğrencilerin karşılaştıkları değişkenlerin belirlenmesi çok önemlidir. Ülkemizde bu konu ile ilgili yeterli çalışmalar yapılmamaktadır. Bu çalışmada, lise öğrencilerin psikolojik danışma ve rehberlik servisinden yararlanmasını etkileyen değişkenler arasındaki ilişkilerin öğrenciler üzerinde ne boyutta farkındalık ve değişim yaratabileceğini ifade etmesi açısından öneminin ve amacının ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır.

Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin amacına ulaşp ulaşmadığını değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu değerlendirmenin sağlıklı bir sonuç vermesi için PDR hizmetlerinin sağlayacağı amaçların ne olacağı somut ve açık bir şekilde belirtilmelidir. Araştırma da "Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servisinin Etkililiğini Değerlendirme Ölçeği"nde psikolojik danışmanın gerçekleştirilmesi gereken görevlerin listesi bulunmaktadır. PDR hizmetinden yapmasını beklenen görevlerin yapılıp yapılmadığını belirlenmesi için hizmeti alan öğrencilere soru sorulması ve sorulara verilen yanıtlara göre rehberlik servisi hizmetinin yararlı olup olmadığını karar verilmesi gerekmektedir.

Araştırma sonucunda, okullarda verilen PDR hizmetlerinden öğrencilerin yararlanma düzeyinin nasıl ve hizmetlerin etkililiğinin algısının öğrenciler açısından yararlanma düzeyinin nasıl olduğu açıklanacaktır. Bu konudaki eksikliğin kaynağının ne olduğu

belirlenecek ve psikolojik danışmanlara rehber olarak kaynak sağlayacağı bir araştırma olacağı düşünülmektedir.

Sayıtlı

Bu araştırmanın temel sayıtları;

Araştırmam kapsamındaki öğrenci, öğretmen ve psikolojik danışmanların ‘Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servisinin Etkililiğini Değerlendirme Ölçeği ‘ ve ‘Kişisel Bilgi formu’nda yer alan soru ve ifadelere doğru ve içtenlikle yanıtladıkları varsayılmaktadır.

Sınırlılıklar

Bu araştırmanın sınırlılıkları şu şekilde sıralanabilir:

- 1.Araştırmanın evreni İstanbul ilinde bulunan 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Lise 1 ve Lise 4’te eğitim görmekte olan öğrencilerden örneklem oluşturması açısından 4 farklı liseden belli sayıda öğrencilerden oluşmaktadır.
- 2.Bu araştırma; örnekleme alanı İstanbul Maltepe ilçesindeki ECA Anadolu ve Orhangazi Anadolu Lisesi; Hasan Şadoğlu ve Halit Armay Meslek Lisesi okullarında öğrenim gören 420 Öğrenciden oluşmaktadır.
3. Araştırmanın bulguları ,’Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servisinin Etkililiğini Değerlendirme Ölçeği’ ve’’ Kişisel Bilgi Formu’’ndan elde edilen verilerle sınırlıdır. Araştırmada kaynak tarama, görüşme ve anket yöntemi uygulanacaktır.

BÖLÜM 1: KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1.Rehberlik

Rehberlik; bireyin içinde yaşadığı çevreyle uyumlu olabilmesi için gerekli gerçekçi kararları alabilmesi ve uygulayabilmesine yardımcı olabilme amacını kapsayan bir programdır. Rehberlik servisinin hizmetlerinden yararlanmak isteyen herkesin faydalanabileceği bir süreçten oluşmaktadır. Bu süreçte rehberliğin temel amacı, bireye akıl vermektense ziyade kendi kararlarını alabilmesi için yardımcı olmaktır.”Rehberlik hizmetleri bireyin kendisini tanıması ve anlamasına, problemlerini çözmesine, çevresiyle uyum sağlayabilmesine, kendini gerçekleştirmesine yardımcı olmayı amaçlar”(Kaya,A.2006).

Rehberlik kendi içerisinde çeşitli aşamalardan oluşan ve yardımcı olma prensibine dayalı olarak gelişen bir süreklilik sağlayarak oluşan bir hizmettir. Rehberliğin sınıflandırılması, genel olarak verilen hizmetin kişiye, gruba veya rehberliğin işlevlerine dayalı olmaktadır.

Psikolojik Danışma Hizmetleri, rehberlik hizmetleri olan kişisel-sosyal, eğitsel ve Mesleki rehberlik alanlarının hepsini kapsar. Araştırmamda, okul psikolojik danışma ve rehberlik servisi, rehberliğin tüm hizmetlerini kapsayacak şekilde kabul edilmiştir.

Rehber öğretmen (psikolojik danışman)ve rehberlik servisinin yerine getirmesi gerekli olan görev ve hizmetleri sınıflandırılması şu şekildedir;

1.Psikolojik Danışma

2.Öğrenci Tanıma

3.Bilgi Verme

4.Yerleştirme ve İzleme

5.Konsültasyon

6.Koordinasyon

1.Psikolojik Danışma; Öğrencilerin kişisel-sosyal, eğitsel ve mesleki konularda

Yardım aldığı bir rehberlik hizmetlerini kapsamaktadır.

2.Öğrenci Tanıma; Öğrencilerin çeşitli ölçme araçları uygulanmasını sağlayarak, bunların sonuçlarını değerlendirme faaliyetlerinden oluşmaktadır.

3.Bilgi Verme; Öğrencilere kişisel-sosyal, eğitsel ve mesleki konularında belirli bir problem karşısında kendilerine güvenerek karar verebilmeleri için yararlı dokümanlar hazırlanarak bilgilendirme amacını kapsar.

4.Yerleştirme ve İzleme; Rehberlik servisinin hizmetlerinden yararlanan öğrencilerin izlenmesini kapsar.

5.Konsültasyon servisi; Okul psikolojik danışma ve rehberlik servisinin görev ve sorumluluklarının,veliler ve okul yöneticileriyle birlikte değerlendirmesini içermektedir. Rehberlik servisinin hizmetlerinde ortak bir anlayışla karar verip uygulanması ve etkinliğinin artırmasına sağlamaktadır.

6.Koordinasyon servisi; Psikolojik danışma ve rehberlik servisinin veli, öğretmen ve okul yöneticisiyle iş birliği içinde yürütmesini kapsamaktadır.

1.2. Kişisel-Sosyal Rehberlik

Rehberliğin temel amacı, bireyin kendini yeteneklerinin ve yeterliliğini yönünde farkındalığının gerçekçi bir şekilde olmasını sağlamak ve iyi bir şekilde kullanmasına yardımcı olma hizmetine dayalı olan bir rehberlik alanıdır.

Ericsson'un psikoz-sosyal gelişim kuramına göre, öğrencilerin bu dönemde karşılaştıkları problem genellikle kimlik kazanmaya karşı rol karışıklığıdır.Öğrencilerin kendini tanıması,toplumda kendini konumlandırması ve karar verme sürecinde psikolojik danışma ve rehberlik servisinin hizmetlerinden yararlanmasıyla destek sağlanmalıdır.

1.3. Eğitsel Rehberlik

Eğitsel rehberlik, okulun en temel eğitim prensibi; öğrenmedir. Öğrenme hayat boyu devam eden bir süreçten oluşmaktadır. Bu süreçte bireyin zihinsel,bedensel ve ruhsal açıdan uyumlu bir şekilde gelişiminin sağlanması amaçlanmaktadır.Öğrenmenin, öğrenciler tarafından kolayca ve başarılı bir şekilde gerçekleştirmesini sağlamak eğitim için çok önemlidir. Bu açıdan rehberlik servisinden beklenen önemli hizmet eğitsel rehberliktir. Eğitsel rehberlik hizmetinin başlıca amaçları; Öğrencilerin okul ve çevresiyle ilgili karşılaşılabileceği durumlar karşısında uyum sağlayabilmesine, öğrencilerin eğitim-öğretim hayatlarındaki problemlerin sebepleri araştırmasını, başarılı olabilmeleri açısından yararlı olacak faaliyetler hakkında bilgi verilmesini, öğrencilerin yararlanabileceği teknik ve yöntemleri uygulamalarını sağlamaktır.

1.4. Mesleki Rehberlik

Mesleki rehberlik, bireyin kendini tanıyarak, ilgi ve yetenekleri yönünden uygun bir meslekler ile ilgili bilgileri anlamasını sağlayarak, kendine uygun mesleği seçmesi ve tercihi olan meslekte mutlu olmasını sağlanması açısından yardım etme sürecinden oluşan bir rehberlik hizmetidir. Okullarda yapılan mesleki rehberlik çalışmaları bireysel veya gruplarla görüşmelerle bireyin ilgi ve yeteneklerine uygun bir meslek seçmesi amacıyla yapılan yönlendirme faaliyetlerini içermektedir. Yönlendirme faaliyetlerini kapsayan çalışmalar; meslekle ilgili temel bilgilerin ne olduğunun araştırılması, mesleklerin tanıtılması için dokümanlar hazırlanıp öğrencilerin bilgilendirilmesi ve ilgili testlerin uygulanarak öğrencilere uygun mesleklerin belirlenip, yönlendirme süreçlerinden oluşan çalışmalara dayanmaktadır.

1.5.Psikolojik Danışman

Psikolojik danışmanın tek bir tanım olarak belirtilmesinin pek çok görüş olduğundan mümkün olmamaktadır. Williams'a göre, Psikolojik danışmanın kendi yetkilerine kullanarak danışanın yaşadığı problemlerin neler olduğunu tespit etmesine, fark etmesine ve çözümesine yardımcı olmasını temel alan bir durumdur. Wiliamson'a göre danışmanı danışanın bir temsilcisi olarak benimsemektedir. Danışman, danışan problemlerini çözebilecek yola gösterecek kişi olmalıdır. Williamson'ın tanıma göre,

Danışman lider konumundadır ve danışan pasif olarak problemi çözen ve yönlendirici olan danışmana bağlıdır.

Rogers göre, Williamson'un aksine danışman lider konumunda olduğunu savunmaz. Danışan problemlerinin çözümünde ve karar aşamasında aktif olan durumdadır. Roger, her bireyin kendiyle ilgili kararları alabilme kapasitesine sahip, yardım alma sürecinde danışman ile danışan arasındaki ilişkinin önemli olduğuna inanmaktadır. Danışmanın danışana karşı olan tutumu ve yönlendirici faaliyetlerinin daha önemli olduğu görüşü sunulmaktadır.

Psikolojik danışmanın belirli özellikleri şunlardır:

Psikolojik danışma yardımı veren uzman kişi psikolojik danışman, yardım alan bireye ise; danışan adı verilir. Karşılıklı iki kişinin etkileşim içerisinde olması gereken bir yardımlaşma sürecidir.

Psikolojik danışmanlık genellikle yardımlaşma isteyen ve talepte bulunan her bireyle uygulanabilir.

Psikolojik danışman, danışma sürecinde dinleme, konuşma etkinliğinde bulunabilir; anket ve test envanterlerini kullanabilir.

Psikolojik danışma sürecinde danışman, danışanın kendini anlama, isteklerinin farkında olması ve amaçlarına ulaşması için öğüt nitelikte ya da danışman yerine karar verme konumunda değildir.

Psikolojik danışma, danışanın kendi kararlarını alabilmesi, problemlerinin farkına varmasını sağlayıp çözmesi ve hedeflerine ulaşılması konusunda danışmanın yardımcı olması temeline dayalı bir süreçten oluşmaktadır.

BÖLÜM 2: LİTERATÜR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1.Okul Psikolojik Danışmanlığı

Okul psikolojik danışman okul sistemi içerisinde öğrenci, öğretmenler ve aileler ile ilgili yardım hizmetinde bulunan profesyonel eğitimli kişilerdir. Okulun amacına ve hedeflerine yönelik program yapıp uygulamakla sorumludur. Yapılan çalışmalar da Psikolojik danışmanın odak noktası öğrencilerdir. Psikolojik danışman, öğrencilerin eğitim- öğretim hayatlarında karşılaşılabileceği kişisel, sosyal ve eğitsel sorunların çözümünde öğrencilere yardımcı olarak kendi potansiyellerini keşfetmelerini sağlayarak kendi kararlarını alabilmeleri konusunda cesaretlendirirler. Psikolojik danışmanın görevleri okulun niteliğine ve öğretimin farklı zamanlarında öğrencilerin gereksinimlerine göre farklılık gösterebilmektedir. Bu farklılıklar doğrultusunda psikolojik danışmanın yapacağı rehberlik hizmetinde de farklı yardımlar görülmektedir.

Okul psikolojik danışmanından beklenen rol ve görevlerde başarılı olması için etkili bir PDR programının belirli hizmetlerde bulunması gerekli olmaktadır. Bu hizmetlerden başlıca Amerikan Okul Psikolojik Danışmanları Birliği (ASCA) tarafından şu şekilde sıralanmıştır.

- a) Psikolojik Danışma
- b) Müşavirlik
- c)Koordinasyon
- d)Vaka Yönetimi
- e) Rehberlik müfredatı
- f) Program değerlendirme ve geliştirme

PDR programının sağladığı hizmetlerin hizmetleri alan öğrenci, öğretmen, veli ve okul yöneticileri tarafından nasıl algılandığı önemli noktalardan biridir. Etkili bir PDR uygulanmasının sağlanabilmesi için hizmeti alanların algılarının değerlendirilmesi sonucunda hizmetten beklenenlerin karşılanıp karşılanmadığının belirtilmesi gerekli olmaktadır.

Günümüzde okul psikolojik danışmanların uyguladıkları rehberlik hizmetlerinin programlarının etkililiğinin değerlendirilmesi gerekliliği kabul gören bir görüştür. Psikolojik danışma ve rehberlik servisinden beklenen hizmetlerin etkililiğini ve etkilerinin belirtilmesi istenmektedir.

2.2.Okul Psikolojik Danışmanın Rol ve Görevleri

İlk olarak Amerika Birleşik Devletleri'ndeki okullarda sunulmaya başlayan psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri,1950 yılların sonunda ülkemizdeki eğitim sistemine girmiştir. Okul psikolojik danışmanlığın tarihsel olarak yaşadığı değişimler sürecinde genel bir rol ve sorumluluk dağılımının olmamasından kaynaklı olarak okulun diğer öğretmenlerin görev ve rolleriyle farklılık göstermemektedir. Bu durum, psikolojik danışma ve rehberlik servisinin etkililiğinin belirlenmesinin zorlaşmasına sebep olmaktadır. Okul psikolojik danışma ve rehberlik hizmetinin etkililiğini değerlendirmek için okul içerisindeki görev ve sorumluluklarının bilinmesi önemlidir.

Okul psikolojik danışmanın eğitim-öğretim yıllarındaki sorumluluklarının tanımlanmasının yapılması ve sorumlulukların düzenlenmesi yönetmeliğe de uyumlu olacak şekilde belirtilmelidir. Okul psikolojik danışmanı öğrenci, öğretmen ve toplumun diğer birleşenleriyle beraber yardımlaşarak gelişimsel rehberlik modelini kapsayacak şekilde program oluşturup uygulamalıdır. Belirlenen uygulamalar öğrencilerin kişisel, sosyal ve mesleki yönden karşılaşacakları durumlar karşısında karar verebilme gibi birçok beceriyi kazanmaları açısından önemlidir.

Okul psikolojik danışmanların (rehber öğretmenlerin) rol ve görevleri üzerinde MEB tarafından 2017 yılında yeniden düzenleme yapılarak, başlıca görevleri ‘‘Psikolojik Danışma ve Rehberlik’’ yöneltmeliğinde şu şekilde belirtilmiştir.(MEB,2017,s:10-11)

MADDE 34. Psikolojik Danışmanın belirli görevleri;

1. Rehberlik ve araştırma merkezi tarafından yıllık hazırlanan çerçeve planı eğitim kurumunun türüne ve öğrencilerin ihtiyaçlarına göre yeniden düzenler. Yıllık çerçeve planını ve yılsonu çalışma raporunu rehberlik ve araştırma merkezine iletilmek üzere eğitim kurumu müdürüne sunar.
2. Sınıf rehberlik öğretmenine yıl içerisinde uygulayacağı rehberlik etkinliklerin planlanması ve geliştirilmesi konusunda öğretmene yardımcı olur.
3. Öğrencilerin karşılaştıkları her türlü problemlere karşı bireysel ve grup rehberliği faaliyetlerini yürütür.
4. Rehberlik servisinin sağladığı hizmetler sırasında kullanılması gereken ölçme araçları, doküman ve kaynakları hazırlama ve geliştirme faaliyetlerini yürütmelidir.
5. Rehberlik servisinin hizmetlerinin çalışmalarını raporlaştırır ve ilgili kişi ve okul müdürüyle paylaşır.
6. Meslek seçimi yapacak öğrencilere mesleklerin özelliklerini çalışma koşullarını, yararlanacakları burs programlarını ve iş durumları hakkında gerekli bilgileri elde edip, öğrencilere bilgilendirme yapar.
7. Rehberlik servisi, bireyin ihtiyaç duyduğu durumlarda bireysel veya grupla rehberlik faaliyetlerini yürütebilmek için rehberlik ders saatlerine katılabilir.
8. Rehberlik servisinde öğrencilerle birlikte yapılan çalışmaların kaydını tutarak, çalışmalarını arşivlendirir. Rehberlik servisinin hizmetlerinden yararlanan öğrencilerin özel ve gizlilik bilgilerini yetkili makamlar dışında öğrencinin bilgisi olmadan kimseyle paylaşamaz.
9. Öğrencilerin rehberlik servisinin faaliyetlerinden yararlanmasını artırabilmek için materyaller hazırlanıp öğrencilerin faydalanmasını sağlayabilir.
10. Öğrencilerin katılacağı sınavların sonucunda tercih yapacak öğrencilere bu dönemde eğitsel rehberlik faaliyetlerinde bulunur.

11.Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitimleri faaliyetlerinin düzenleyici bireyselleştirilmiş programı hazırlar ve ailelerine yönelik destekleyici çalışmalar yapılması için belirli kurum ve kuruluşlara yönlendirir.

12.Kaynaşma öğrencilerine yönelik eğitsel faaliyetleri belirleyip, faaliyetlerin uygulanması konusunda öğretmenlere rehberlik eder.

13.Rehberlik servisinin hizmetlerinden yararlanan öğrencilerin kayıtlarını tutarak, gelişimlerini takip eder.

14.Okula yeni başlayan veya okul değişikliği yapan öğrencilerin oryantasyon çalışmalarını planlar ve uygulanmasını sağlar.

15.Okulun veli toplantılarını düzenler ve katılım sağlar.

16.Öğrencilerin yararlanacağı bireysel veya grup danışmanlığının belirlenmesi ve uygulanması süreçlerini yönetir ve takip eder.

17.Psikolojik danışma hizmetinden yararlanması gereken öğrenciye ve sorumlu olan kişilere yardım hizmeti sunar.

18.Rehberlik ve araştırma merkezlerinin yaptığı çalışmalara katılır.

19.Öğrencilerin kendilerini tanımalarını sağlayarak ilgi ve yeteneklerinin farkına varmalarını ve uygun alan ve meslek seçmeleri konusunda gerekli bilgilendirme ve destekleme faaliyetlerinde bulunur.

20.Öğrencilerin yaşamları boyunca karşılaştıkları kişisel, eğitsel, mesleki sorunlarla mücadele etme becerilerinin geliştirmesine yardımcı olur.

21.Öğrencilerin kişisel, eğitsel ve mesleki ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla ölçme araçlarını uygular; değerlendirme sonuçlarını kişi ve ailesiyle paylaşır.

22.Rehberlik servisinin faaliyetlerindeki güncellik oluşan gelişmelerden faydalanmak için ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde olur.

23.Öğrencilere psikolojik ölçme araçlarını uygularken, belirli kural ve ilkelere uygun davranır.

24.Eğitim etkinliklerinin gerçekleştirilmesinde, öğrenci, aile ve okul yöneticisi ve kurum kuruluşlarla iş birliği yapar.

25.Rehberlik servisinin hizmetlerinin etkililiğinin belirlenmesi için değerlendirme çalışmaları yaparak okul müdürüne raporlama yapar.

26.Eğitim-öğretimde rehberlik servisinin hizmetlerini kapsayan okul yöneticisi ve velilerle kararlaştırılan ortak görevleri de yürütür (MEB,2017: 10-11).

2.3. Psikolojik Danışma ve Rehberliğin Gelişimi

Rehberlik, 20.yy başlarında ABD’nde ortaya çıkarak, gelişmeye başlamasından sonra 1950 yıllarında Türkiye ‘de ilk zamanlarında kavramsal düzeyde gelişme göstermiştir. Avrupa ülkelerinde ileri derecede gelişme gösteren rehberlik genellikle mesleki alanda gelişme gösterdiği gözlenmektedir. Mesleki alanda öğrencileri iş fırsatlarıyla ilgili bildirme amacıyla rehberlik faaliyetleri 1895 yıllarında başlamıştır.1910 yılında ise öğretmen ve öğrencilere mesleki alanda rehberlik hizmeti verebilmek için Ulusal Mesleki Rehberlik Derneği kurulmuştur.1952 yıllarında ise, mesleki dernekler kişisel ve rehberlik hizmetlerini de kapsayan ‘‘Amerikan Kişisel ve Rehberlik Derneği’’ kurulmuştur (Kaya, 2006).

1953 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü’nün Pedagoji ve Özel Eğitim Bölümünde ‘‘Rehberlik ve Rehberlik Teknikleri’’adı altında bir ders olmuştur.1955 yılında ilk ‘‘Rehberlik ve Araştırma Merkezi’’açılmıştır. Ankara da kurulan Rehberlik Merkezi zamanda tüm il ve ilçe de yaygınlaşmaya başlamıştır.

2000’li yıllarda geleneksel rehberlik anlayışı terk edilip, gelişimsel rehberlik anlayışı benimsenerek gelişmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır.2001 yılında ‘‘Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri’’ Yönetmeliği yeniden düzenlenmiştir Bu yönetmelikte ilk defa ‘‘Psikolojik Danışma ‘‘ unvanı kullanılmıştır.

Ülkemizde, üniversitelerin PDR lisans programları psikolojik danışman yetiştirmektedir. PDR programlarından mezun olanlar eğitimsel yöndeki ihtiyaçlara yönelik ilköğretim ve ortaöğretimde okul psikolojik danışman olarak istihdam edilmektedir. Okul psikolojik danışma eğitimini tamamladığında, mesleğinin sorumluluklarını,yönetmeliğindeki görevlerini biliyor ve kendini mesleğindeki görevleri yapmaya hazırlıklı olmalıdır.

1989 yılında Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği kurulmuştur. Dernek PDR alanındaki gelişmeleri takip etmek, rehberlik alanında çalışanların birlikte dayanışma içinde olmaları sağlamak ve PDR mesleğinin gelişmesinin devamlılığını sağlamamayı amaçlamaktadır. Bu amaçlarının sonucunda ise, ‘‘Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi’’adıyla bilimsel içerikli bir dergi çıkarmaktadırlar. (www.pdr.com.tr).

Psikolojik danışma ve rehberlik, bireylere kişisel, sosyal, eğitsel ve mesleki konularda belirli bir yapısallık içerisinde daha bilinçli olarak düşünme, karar verme, davranma ve hissetme.gibi süreçlerde yardım almasını sağla yan, birden fazla alt uzmanlık alanları olan bir meslek olarak tanımlanmıştır.

PDR, 1900’lü yıllarda mesleki rehberlik olarak ilk Amerika Birleşik Devletleri’nde ortaya çıkmaktadır. Türk-Amerikan işbirliğiyle daha sonraki yıllarda Amerikalı uzmanların Türk eğitim sistemini incelemesi için ülkemize geldiği aynı zamanda Türk eğitimcilerin de Psikolojik danışma ve rehberlik konusunda uzmanlaşmaları için Amerika Birleşik Devletleri’ne gönderildiği bilinmektedir.

Eğitim sistemimize kavramsal olarak 1950’li yıllarda giren Psikolojik danışma hizmetleri, farklı kurumlarda da verilen hizmet olmakla birlikte günümüzde yoğunlukla okullarda yürütülen yardım hizmetini kapsamaktadır.

Psikolojik danışmanlar, okul sisteminin en önemli parçasıdır. Okullar için hazırlanacak PDR programı kapsamlı ve gelişimsel olmalıdır. Öğrencinin içinde bulunduğu gelişimsel dönemi göz önüne alarak, tüm gelişimsel özellikleri ile ilgili alanlardan oluşacak bir program olmalıdır. Bu kapsamda, okul psikolojik danışmanlar, sadece gelişimsel dönemde sorun yaşayan öğrencilerle değil, tüm öğrencilerle ilgilenmektedir.

Psikolojik danışma ve rehberlik programı genellikle bireylerin gelişimsel dönemindeki ihtiyaçları, ilgileri okul ve toplumsal yaşamlarındaki sorunlarını kapsamaktadır. PDR programlarının gelişen toplumsal yaşam koşullarında yeni gereksinimlerin oluşması, son yıllarda psikolojik danışmanın durumunu ve geleceği kavramının ortaya çıkmasına yol açmıştır. Psikolojik danışma ve rehberlik programları, yeniden gündeme gelmektedir ve XI.Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri Kongresinde (2011)''Psikolojik Danışmanın Rotası Yeniden''önemli bir konu olmuştur. Kongre psikolojik danışman alanındaki en temel konuları, gelişmeleri ve sorunları ele alarak ülkemizde psikolojik danışma alanında yeni rota oluşmasına katkı sağlamıştır.

Türkiye'deki gelişimsel rehberlik programı, öğrencilerin duygusal ve sosyal gelişimlerine yöneliktir. Psikolojik danışma ve rehberlik programı, öğrencilerin ihtiyaçlarının farkında olmasını, beceri geliştirebilmesini ve bu becerileri yaşamında uygulayabilmesini, öğrencilerin ilgi, kaygı ve meraklarına cevap verebilmesini, eğitim olanakları ile alan ve meslekleri tanıtarak ,sınavlara hazırlanmasını ardından işe ve mesleğe yerleştirmesine yardımcı olma içeriklerinden oluşmasını amaçlamaktadır.

Okul psikolojik danışma programı, eğitim sistemindeki pek çok diğer programlarla sistemli bir etkileşim içerisinde olması gerekmektedir. Psikolojik danışma ve rehberlik programının diğer programlarla etkileşim halinde olmasının yanında, programı oluşturan birleşenlerin birbiriyle yapılanmasının oluşturulması, uygulanması ve değerlendirilmesi kapsamlı ve dinamik süreçlerden oluşmaktadır. PDR programının birleşenleri bireyin kişisel, sosyal ve eğitsel gelişimi olarak ele alındığından, PDR programı sistemli olarak kapsamlı ve dinamik süreç göstermektedir. PDR programı, eğitsel gelişim programıyla birlikte ele alınarak, yenilenme, sorunların temelleri üzerinden iyileştirme ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmalıdır.

2.4.İlgili Araştırmalar

2.4.1.Konuyla İlgili Yurtdışı Araştırmaları

Scarborough (2005) , okul psikolojik danışmanların sorumluluklarının neler olduğuna dair bilgi eksiklerinin olduğunu belirterek,çalışmasında sorumluluklarını değerlendirmek üzere ‘‘Okul psikolojik Danışmanlarının Faaliyetlerini Değerlendirme Ölçeğini’’(School Counselor Akvitivity Rating Scale–SCARS)(Scarborough,2002) kullandığı araştırmasında değerlendirme çalışmasında bulunmuştur. SCARS ölçeği psikolojik danışmanların sorumlulukları ve görevdeki performanslarının değerlendirilmesi için geliştirilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre, değerkenlerin birbiriyle olan korelasyon değerleri anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Psikolojik danışmanlar sorumlulukların ve ASCA’nın (2003)ulusal modelde okul psikolojik danışmanın yapması gerekli olan temel aktivitelerin psikolojik danışma ve rehberlik servisinin hizmetleri temelli olduğu anlaşılmaktadır.

2.4.2.Konuyla İlgili Yurtiçi Araştırmaları

Selen (2008),liselerdeki PDR servislerinin algılanan etkililiğinin incelenmesi çalışmasını ğretmen, ğrenci ve psikolojik danışman açısından araştırmıştır. Araştırmada ‘‘Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servisinin Etkililiğini Değerlendirme ‘‘ölçeğini kullanmıştır. Psikolojik danışma ve rehberlik servisinin etkililiğini cinsiyet, okuldaki psikolojik danışma sayısı danışmanın mezun olduğu lisans programına, lisenin bulunduğu sosyo-ekonomik, düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemiştir.

Araştırmadan elde edilen bulgular sonucunda, Psikolojik Danışman ve Rehberlik servisinin etkililiğinin cinsiyete, okuldaki danışman sayısı açısından incelendiğinde anlamlı düzeyde fark bulunmamışken, psikolojik danışmanın mezun olduğu lisans programı ve lisenin bulunduğu sosyo-ekonomik düzeyini açısından incelendiğinde anlamlı düzeyde fark bulunmuştur.

BÖLÜM 3: YÖNTEM

3.1.Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, Türkiye’de 2018-2019 yılında eğitim gören lise öğrencilerin Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servisinin Hizmetlerinden yararlanma düzeylerinin belirtilmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışmada, öğrencilerin rehberlik servisinin hizmetinin öneminin, gerekliliğinin ve yararlanma düzeylerinin betimlenmesine çalışılmıştır.

3.2.Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırma,2018-2019 yıllarında Türkiye’deki Anadolu ve Meslek liselerin 1. ve 4. sınıflarında eğitim-öğretim gören öğrencileri kapsamaktadır.

Araştırmanın örneklemi, İstanbul Maltepe ilçesindeki 4 lisede eğitim-öğretim gören lise1 ve lise 4 sınıflardaki 420 öğrenciden oluşmaktadır. Örneklem alınırken aşağıdaki bazı özelliklere göre hareket edilmiştir.

-Okullar Anadolu ve Meslek lisesi olarak belirlenmiştir. Belirlenen okullar Maltepe İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü verilerine göre seçilmiştir.

-Örnekleme de ki okulların seçilmesinde basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

-Anadolu okulları olarak; E.C.A Elginkan Anadolu Lisesi ve Orhangazi Anadolu Lisesindeki 218 öğrenciye,

-Meslek okulları Hasan Şadoğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Halit Armay Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinden 202 öğrenciye,

-Toplam 4 lisede 420 öğrenciye anket uygulanmıştır. Anket uygulanan 420 öğrenci araştırmanın evrenini temsil etmektedir.

Tablo 1
Katılımcıların Demografik Bilgilerine İlişkin Frekans ve Yüzdeler Dağılımları

Değişken	Alt değişken	F	%
Cinsiyet	Kız	292	69,5
	Erkek	128	30,5
Sınıf	1.sınıf	210	50,0
	4.sınıf	210	50,0
Okul	Anadolu Lisesi	218	51,9
	Meslek Lisesi	202	48,1
Anne eğitim durumu	İlkokul	151	36,0
	Ortaokul	82	19,5
	Lise	141	33,6
	Üniversite	46	11,0
Baba eğitim durumu	İlkokul	93	22,1
	Ortaokul	112	26,7
	Lise	159	37,9
	Üniversite	56	13,3
Aile aylık gelir durumu	1000- 3000TL	214	51,0
	3001- 5000TL	206	49,0
Okulda rehberlik servisi var mı?	Evet	416	99,0
	Hayır	4	1,0

Tablo-1 'de de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrencilerin %69,5'i kız, %30,5'i ise erkeklerden, %50'si 1.sınıf öğrencilerinden, %50'si ise 4.sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır.

Öğrencilerin %51,9'u Anadolu Lisesinde, %48,1'i Meslek Lisesinde eğitim görmektedir.

Öğrencilerin %36'sının annesi ilkokul mezunu, %19,5'inin annesi ortaokul mezunu, %33,6'sının annesi lise mezunu, %11'inin annesi üniversite mezunudur.

Öğrencilerin %22,1'inin babası ilkokul mezunu, %26,7'sinin babası ortaokul mezunu, %37,9'unun babası lise mezunu, %13,3'ünün babası üniversite mezunudur.

Öğrencilerin %51'inin ailesinin aylık geliri 1000 – 3000TL arasında, %49'unun ise 3001 – 5000TL arasındadır. Öğrencilerin %99'u okullarında rehberlik servisi olduğunu ifade ettiği görülmektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma da ‘‘Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servisinin Hizmetlerinden Yararlanma Düzeyinin Belirlenmesi’’anketi ve ‘‘Kişisel Bilgi Formu’’ndan oluşan iki araçtan yararlanılmıştır.

Okullardaki öğrencilere uygulanan Psikolojik danışma ve Rehberlik Servisinin Hizmetlerinden yararlanma düzeylerinin belirlenmesi anketi PDR uygulamalarına karşı öğrencilerin tutumlarını belirlemek amacı ile kullanılmıştır. Anketin ölçeceği tutum ölçekte kullanılan likert tipi ölçektir. Bu ölçekle istenen ve istenmeyen durum belirlenmektedir. Ölçekte her iki durum eşit olarak planlandığından seçenekler beşli olarak ‘‘kesinlikle katılıyorum, katılıyorum, kararsızım, katılmıyorum, kesinlikle katılmıyorum’’ şekillenmiştir. Kişisel Bilgi Formu da öğrencilerin bazı özelliklerini belirlemek için kullanılmıştır. Bu formda öğrencilerin cinsiyet, sınıf, okul, anne-baba eğitim durumu, aylık gelir ve rehberlik dersi alıp almadıkları ile ilgili sorular bulunmaktadır.

3.5. Verilerin Toplanması

Anketlerin uygulanması için Maltepe Milli Eğitim Müdürlüğünden izin alınarak Maltepe ilçesindeki okullarda 2018-2019 eğitim yılında öğrenim gören lise1 ve lise4 sınıf öğrencilerinden 420 kişiye anket uygulanmıştır. Anketin yanıtlanması, ortalama 20-25 dakika arasında sürmüştür. Örneklemeye alınan okullar ve öğrenci sayısı şu şekildedir.

Örneklemeye alınan okullar iki farklı düzeyde düşünülmüştür. E.C.A Elginkan Anadolu Lisesi, Orhangazi Anadolu Lisesi en merkezi ve sosyokültürel açıdan en gelişmiş okullar olduğu düşünülüp birinci düzey olarak değerlendirilmiştir. Halit Armay Meslek ve Teknik Lisesi, Hasan Şadoğlu Mesleki ve Teknik Lisesi merkezi olmayan, sosyokültürel düzeyi gelişmemiş, mesleki ve teknik lise olması açısından ikinci düzey olarak değerlendirilmiştir.

3.6. Verilerin Analizi

Uygulanan anketlerin veri analizleri SPSS 22 programı kullanılarak yapılmıştır. Araştırma da öğrencilerin cinsiyet, sınıf, eğitim görülen okul türü ve aile aylık gelir düzeyine göre ölçek alt boyut puanlarının karşılaştırılmasında Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Anne ve baba eğitim durumuna göre ölçek alt boyut puanlarının karşılaştırılmasında ise Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır.

BÖLÜM 4: BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, ankete katılan lise öğrencilerinin psikolojik danışma ve rehberlik Servisinin hizmetlerinden yararlanma düzeylerine ilişkin veriler analiz edilerek yorumlanmıştır. Öğrencilerin kişisel bilgilerine ilişkin bulgular frekans ve yüzde dağılımı tablo haline getirilip yorumlanmıştır.

Veri analizleri SPSS 22 programı kullanılarak yapılmıştır. Ölçek alt boyutlarına ilişkin puanlar demografik değişkenlere göre analiz edilmeden önce verilerin normal dağılım gösterip göstermediği Shapiro-Wilk testi ile incelenmiştir. Yapılan analiz sonucunda ölçek alt boyutlarına ilişkin verilerin normal dağılım göstermediği bulunmuştur ($p<0,05$). Bu nedenle non-parametrik analizler kullanılmıştır.

Cinsiyet, sınıf, eğitim görülen okul türü ve aile aylık gelir düzeyine göre ölçek alt boyut puanlarının karşılaştırılmasında Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Anne ve baba eğitim durumuna göre ölçek alt boyut puanlarının karşılaştırılmasında ise Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Yapılan analizlerde anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak belirlenmiştir.

4.1. Ankete Katılan Öğrencilerin Demografik Bilgilerine İlişkin Bulgular

Tablo-1 de ankete katılan öğrencilerin; cinsiyet, sınıf, okul annenin eğitim durumu, babanın eğitim durumu, aile aylık gelir durumu, rehberlik servisinin olması bilgilerine ilişkin bulguların frekans ve yüzdeler dağılımları tablo halinde verilmiştir.

Tablo 1
Katılımcıların Demografik Bilgilerine İlişkin Frekans ve Yüzdeler Dağılımları

Değişken	Alt değişken	F	%
Cinsiyet	Kız	292	69,5
	Erkek	128	30,5
Sınıf	1.sınıf	210	50,0
	4.sınıf	210	50,0
Okul	Anadolu Lisesi	218	51,9
	Meslek Lisesi	202	48,1
Anne eğitim durumu	İlkokul	151	36,0
	Ortaokul	82	19,5
	Lise	141	33,6

	Üniversite	46	11,0
Baba eğitim durumu	İlkokul	93	22,1
	Ortaokul	112	26,7
	Lise	159	37,9
	Üniversite	56	13,3
Aile aylık gelir durumu	1000- 3000TL	214	51,0
	3001- 5000TL	206	49,0
Okulda rehberlik servisi var mı?	Evet	416	99,0
	Hayır	4	1,0

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin %69,5'i kız, %30,5'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Cinsiyet türü değişkenine göre öğrencilerin birbirine yakın dağılım göstermedikleri görülmüştür. Kız öğrenci sayısı, erkek öğrenci sayısından fazladır.

Sınıf dağılıma bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %50'si 1.sınıf öğrencilerinden, %50'si ise 4.sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Sınıf değişkeninin dağılıma göre öğrencilerin sayısı birbirine eşittir.

Araştırmaya katılan okullar iki düzey halinde ele alınmıştır. Öğrencilerin %51,9'u Anadolu Lisesinde, %48,1'i Meslek Lisesinde eğitim görmektedir. Okul dağılımına göre öğrenciler birbirine yakın dağılım göstermiştir.

Anne-Babanın öğrenim durumu değişkenine göre, öğrencilerin %36'sının annesi ilkokul mezunu, %19,5'inin annesi ortaokul mezunu, %33,6'sının annesi lise mezunu, %11'inin annesi üniversite mezunudur. Öğrencilerin %22,1'inin babası ilkokul mezunu, %26,7'sinin babası ortaokul mezunu, %37,9'unun babası lise mezunu, %13,3'ünün babası üniversite mezunudur. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun anne –babanın öğrenim durumunun lise mezunu olduğu görülmektedir.

Gelir durumuna bakıldığında, öğrencilerin %51'inin ailesinin aylık geliri 1000 – 3000TL arasında, %49'unun ise 3001 – 5000TL arasındadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %99'u okullarında rehberlik servisi olduğunu ifade etmektedir.

4.2. Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Hizmetlerin Etkiliğine Yönelik Algılarına İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin rehberlik öğretmeni ve rehberlik servisinin hizmetine yönelik algısıyla ilgili anketlerin madde sayısı ve güvenilirlik analizi tablo 2 'de verilmiştir.

Tablo 2
Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Hizmetlerin Etkiliğine Yönelik Algılarına İlişkin Güvenilirlik Analizi Sonuçları

Alt boyut	Madde sayısı	Cronbach's Alpha
Rehberlik öğretmeni algısı	15	,900
Rehberlik hizmeti algısı	15	,946

Tablo incelendiğinde, rehberlik öğretmeni alt boyutuna ilişkin güvenilirlik değerinin ,900 olarak bulunduğu, rehberlik hizmeti algısı alt boyutuna ilişkin güvenilirlik değerinin ise ,946 olarak bulunduğu görülmektedir. Her iki alt boyut yüksek düzeyde güvenilirliğe sahiptir.

4.3. Öğrencilerin Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Servisinin Hizmetlerin Etkiliğine Yönelik Algılarına İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin rehberlik öğretmene ve rehberlik servisinin sağladığı hizmetlerine yönelik algısıyla ilgili analiz sonuçları tablo 3'te rehberlik yer almaktadır.

Tablo 3
Öğrencilerin Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Servisinin Hizmetlerin Etkiliğine Yönelik Algılarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Alt boyut	N	X	Ss
Rehber öğretmeni algısı	420	3,68	,721
Rehberlik hizmeti algısı	420	3,10	,978

Tablo 3 incelendiğinde, öğrencilerin psikolojik danışma ve rehberlik öğretmenine yönelik algılarının orta düzeyin üzerinde olumlu olduğu, rehberlik servisinin hizmetine yönelik algılarının ise orta düzeyde olduğu görülmektedir.

4.4. Öğrencilerin Cinsiyetine Göre Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Servisinin Hizmetlerin Etkililiğine Yönelik Algılarına İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyete göre rehberlik öğretmenine ve rehberlik servisinin sağladığı hizmetlerine yönelik algısıyla ilgili analiz sonuçları tablo 4'te rehberlik yer almaktadır.

Tablo 4
Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Hizmetlerin Etkililiğine Yönelik Algılarının İncelenmesi

Alt boyut	Cinsiyet	N	X	Ss	Sıra ort.	Sıra top.	U	p
Rehberlik öğretmeni algısı	Kız	292	3,67	0,74	211,18	61664,5	18489,5	,862
	Erkek	128	3,68	0,67	208,95	26745,5		
Rehberlik hizmeti algısı	Kız	292	3,05	0,98	204,96	59849,5	17071,5	,158
	Erkek	128	3,20	0,97	223,13	28560,5		

Tablo incelendiğinde, öğrencilerin cinsiyet değişkeni bakımından rehberlik öğretmenine yönelik algılarının ($U=18489,5$; $p>0,05$) ve rehberlik hizmetine yönelik algılarının ($U=17071,5$; $p>0,05$) istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

4.5. Öğrencilerin Sınıflarına Göre Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Hizmetlerin Etkililiğine Yönelik Algılarının ilgili Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıflarına göre rehberlik öğretmeni ve rehberlik servisinin hizmetine ilişkin algısının analizi tablo 5'te yer almıştır.

Tablo 5
Öğrencilerin Sınıflarına Göre Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Hizmetlerinin Etkililiğine Yönelik Algılarının İncelenmesi

Alt boyut	Sınıf	N	X	Ss	Sıra ort.	Sıra top.	U	p
Rehberlik öğretmeni algısı	1.sınıf	210	3,82	0,67	233,74	49084,5	17170,5	,000
	4.sınıf	210	3,53	0,74	187,26	39325,5		
Rehberlik hizmeti algısı	1.sınıf	210	3,25	0,97	230,36	48376,0	17879,0	,001
	4.sınıf	210	2,94	0,96	190,64	40034,0		

Tablo incelendiğinde, öğrencilerin sınıf değişkeni bakımından rehberlik öğretmene yönelik algılarının (U=17170,5; p<0,05) ve rehberlik hizmetine yönelik algılarının (U=17879,5; p<0,05) istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Öğrencilerin hem rehberlik öğretmene yönelik algılarında hem de rehberlik hizmetine yönelik algılarında 1.sınıfta eğitim gören öğrencilerin algısı 4.sınıfta eğitim gören öğrencilerden daha yüksektir.

Tablo 6
Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Okul Türüne Göre Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Hizmetlerinin Etkililiğine Yönelik Algılarının İncelenmesi

Alt boyut	Okul türü	N	X	Ss	Sıra ort.	Sıra top.	U	P
Rehberlik öğretmeni algısı	Anadolu	218	3,78	0,66	225,67	49196,5	18710,5	,008
	Meslek	202	3,57	0,77	194,13	39213,5		
Rehberlik hizmeti algısı	Anadolu	218	3,26	0,93	230,30	50205,0	17702,0	,001
	Meslek	202	2,92	1,00	189,13	38205,0		

Tablo incelendiğinde, öğrencilerin eğitim gördükleri okul türü bakımından rehberlik öğretmene yönelik algılarının (U=18710,5; p<0,05) ve rehberlik hizmetine yönelik algılarının (U=17702,0; p<0,05) istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Öğrencilerin hem rehberlik öğretmene yönelik algılarında hem de rehberlik hizmetine yönelik algılarında Anadolu Lisesinde eğitim gören öğrencilerin algısı Meslek Lisesinde eğitim gören öğrencilerden daha yüksektir.

Tablo 7
Öğrencilerin Annelerinin Eğitim Durumuna Göre Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Hizmetlerin Etkililiğine Yönelik Algılarının İncelenmesi

Alt boyut	Eğitim durumu	N	X	Ss	Sıra ort.	x^2	p
Rehberlik öğretmeni algısı	İlkokul	151	3,67	0,70	206,51	3,0	,388
	Ortaokul	82	3,79	0,69	229,78		
	Lise	141	3,62	0,74	201,90		
	Üniversite	46	3,67	0,78	215,58		
Rehberlik hizmeti algısı	İlkokul	151	3,07	0,99	205,60	4,8	,186
	Ortaokul	82	3,28	0,98	233,66		
	Lise	141	2,99	0,96	199,01		
	Üniversite	46	3,18	0,97	220,50		

Tablo incelendiğinde, öğrencilerin annelerinin eğitim durumu değişkeni bakımından rehberlik öğretmene yönelik algılarının ($x^2=3,0$; $p>0,05$) ve rehberlik hizmetine yönelik algılarının ($x^2=4,8$; $p>0,05$) istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Tablo 8
Öğrencilerin Babalarının Eğitim Durumuna Göre Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Hizmetlerinin Etkililiğine Yönelik Algılarının İncelenmesi

Alt boyut	Eğitim durumu	N	X	Ss	Sıra ort.	x^2	p
Rehberlik öğretmeni algısı	İlkokul	93	3,72	0,71	216,66	2,7	,432
	Ortaokul	112	3,70	0,78	216,50		
	Lise	159	3,62	0,67	198,22		
	Üniversite	56	3,74	0,74	223,13		
Rehberlik hizmeti algısı	İlkokul	93	3,06	1,03	205,14	7,7	,051
	Ortaokul	112	3,29	0,98	234,64		
	Lise	159	2,96	0,94	194,03		
	Üniversite	56	3,17	0,96	217,89		

Tablo incelendiğinde, öğrencilerin babalarının eğitim durumu değişkeni bakımından rehberlik öğretmene yönelik algılarının ($x^2=2,7$; $p>0,05$) ve rehberlik hizmetine yönelik algılarının ($x^2=7,7$; $p>0,05$) istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Tablo 9
Öğrencilerin Ailelerinin Aylık Gelir Durumuna Göre Rehberlik Öğretmenine ve Rehberlik Hizmetlerinin Etkililiğine Yönelik Algılarının İncelenmesi

Alt boyut	Gelir durumu	N	X	Ss	Sıra ort.	Sıra top.	U	p
Rehberlik öğretmeni algısı	1000-3000TL	214	3,66	0,74	208,38	44592,5	21587,5	,715
	3001-5000TL	206	3,70	0,70	212,71	43817,5		
Rehberlik hizmeti algısı	1000-3000TL	214	3,05	0,98	206,42	44173,5	21168,5	,482
	3001-5000TL	206	3,14	0,98	214,74	44236,5		

Tablo incelendiğinde, öğrencilerin ailelerinin aylık gelir durumu değişkeni bakımından rehberlik öğretmenine yönelik algılarının ($U=21587,5$; $p>0,05$) ve rehberlik hizmetine yönelik algılarının ($U=21168,5$; $p>0,05$) istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

4.6.Rehberlik Hizmeti İlgisi ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen Ve Gerekliliğine İlişkin Görüşlerinin Analizleri

Tablo 10
Rehberlik Hizmetinden Yararlanma Ölçeği Faktör Yükleri

Faktör	Maddeler	X	Faktör yükü	Açıkladığı varyans
Rehberlik hizmeti ilgi ve tutumu	2	3,30	,655	31,622
	3	3,47	,643	
	11	2,62	,551	
	12	2,97	,738	
	14	3,42	,722	
	15	3,44	,696	
	16	3,50	,584	
	21	2,95	,763	
	22	3,02	,764	
	23	2,89	,684	
	24	2,78	,729	

Rehberlik birimi düzen Ve gerekliliği	1	3,61	,682	49,690
	5	3,76	,540	
	6	4,07	,805	
	7	4,17	,741	
	17	3,88	,673	
	27	3,73	,539	

Öğrencilerin rehberlik birimine yönelik ilgi ve tutumları ile rehberlik biriminin düzeni ve gerekliliğine yönelik sorular içeren 27 maddelik ölçek hazırlanmıştır.

Ölçekte yer alan 8, 10, 13, 19, 20 ve 25'inci maddeler tersten puanlanmaktadır Yapılan faktör analizi sonucunda faktör yükü 0,30'un altında olan ölçeğin 4, 8, 9, 10, 13, 18, 10, 20, 25 ve 26 numaralı maddeleri ölçekten çıkarılmıştır. Kalan 17 madde üzerinden yeniden faktör analiz uygulanmıştır. Uygulanan faktör analizi sonucunda KMO değerinin ,921 olarak bulunduğu ve örneklemin faktör analizi için uygun yeterlilikte olduğu tespit edilmiştir. Bartlett's test değeri ise 3526,455 olarak bulunmuş ve test sonucunun anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Bu testin anlamlı olması ölçeğin faktörlere ayrılabilirliğini göstermektedir. Faktör analizi sonucunda ölçeğin 2 faktöre (alt boyut) ayrıldığı ve birinci alt boyutun (rehberlik hizmeti ilgi ve tutumu) 2, 3, 11, 12, 14, 15, 16, 21,22, 23 ve 24 numaralı maddelerinden oluştuğu, ikinci alt boyutun (rehberlik birimi düzen ve gerekliliği) 1, 5, 6, 7, 17 ve 27 numaralı maddelerden oluştuğu görülmektedir.

Rehberlik hizmeti ilgi ve tutumu, öğrencilerin rehberlik hizmetine yönelik ilgileri olduğunu, rehberlik hizmeti faaliyetlerini takip ettikleri ve rehberlik hizmetine ihtiyaç duymaları durumunda hizmet olmaya yönelik tutumları olduğunu ölçmektedir. Bu alt boyuttan alınan puan arttıkça öğrencilerin tutumunun yüksek olduğu, puan düştükçe öğrencilerin tutumunun azaldığı anlaşılmaktadır. Rehberlik birimi düzen ve gerekliliği alt boyutu ise öğrencilerin rehberlik biriminin düzenli olmasını bekledikleri ve bu birimin gerekli olup olmadığını ölçmektedir. Bu alt boyuttan alınan puan arttıkça öğrencinin rehberlik biriminin düzenine ve gerekliliğine önem verdiği, alınan puan azaldıkça öğrencinin rehberlik biriminin düzeni ve gerekliliğine önem vermediği anlaşılmaktadır. Her iki alt boyutta da alınabilecek en düşük puan (aritmetik ortalama)

1, en yüksek puan 5'tir. Ölçeğin rehberlik hizmeti ilgi ve tutumu alt boyutunun açıkladığı varyans %31,622, rehberlik birimi düzen ve gerekliliği alt boyutunun açıkladığı varyans ise %49,690'dir. Ölçeğin toplam açıkladığı varyans 81,312'dir.

Tablo 11

Rehberlik Hizmeti İlgi ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen ve Gerekliliğine İlişkin Güvenilirlik Analizi Sonuçları

Alt boyut	Madde sayısı	Cronbach's Alpha
Rehberlik hizmeti ilgi ve tutumu	11	,904
Rehberlik birimi düzen ve gerekliliği	6	,809

Tablo incelendiğinde, rehberlik hizmeti ilgi ve tutumu alt boyutuna ilişkin güvenilirlik değerinin ,904 olarak bulunduğu, rehberlik birimi düzen ve gerekliliği alt boyutuna ilişkin güvenilirlik değerinin ise ,809 olarak bulunduğu görülmektedir. Her iki alt boyut yüksek düzeyde güvenilirliğe sahiptir.

Tablo 12

Rehberlik Hizmetinden Yararlanma Ölçeği Madde Analizi Sonuçları

Alt boyut	Maddeler	Madde toplam korelasyonları	Madde çıkarılınca Cronbach's Alpha
Rehberlik hizmeti İlgi ve tutumu	2	,638	,895
	3	,633	,896
	11	,502	,902
	12	,658	,894
	14	,695	,892
	15	,647	,895
	16	,617	,897
	21	,703	,892
	22	,697	,892
	23	,627	,896
	24	,652	,895
Rehberlik birimi Düzen Ve gerekliliği	1	,551	,785
	5	,529	,787
	6	,685	,754
	7	,574	,779
	17	,573	,777
	27	,521	,790

Rehberlik hizmeti ilgi ve tutumu alt boyutuna ilişkin Cronbach's Alpha güvenilirlik değeri ,904'tür ve bu alt boyuttan ait herhangi bir madde ölçekten çıkarıldığında güvenilirlik düzeyi artmamaktadır. Rehberlik birimi düzen ve gerekliliği alt boyutuna ilişkin Cronbach's Alpha güvenilirlik değeri ,809'dur ve bu alt boyuta ait herhangi bir madde ölçekten çıkarıldığında güvenilirlik düzeyi artmamaktadır.

Her iki alt boyutta da madde çıkarıldığı zaman güvenilirlik artmadığından dolayı en uygun güvenilirlik düzeyinde analizler yapıldığı görülmektedir. Buna ek olarak iki alt boyutta da madde toplam korelasyon değerlerinin orta düzey ve üzerinde olduğu görülmektedir. Bu değerler faktör analizi için uygun düzeydedir.

Tablo 13
Öğrencilerin Rehberlik Hizmeti İlgi ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen ve Gerekliliği Düşüncelerinin İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Alt boyut	N	X	Ss
Rehberlik hizmeti ilgi ve tutumu	420	3,12	,905
Rehberlik birimi düzen ve gerekliliği	420	3,87	,822

Tablo incelendiğinde, öğrencilerin rehberlik hizmeti ilgi ve tutumlarının orta düzeyde olumlu olduğu, rehberlik birimin düzen ve gerekliliğine yönelik düşüncelerinin ise orta düzeyin üzerinde olumlu olduğu görülmektedir.

Tablo 14
Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Rehberlik Hizmeti İlgi ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen ve Gerekliliği Düşüncelerinin İncelenmesi

Alt boyut	Cinsiyet	N	X	Ss	Sıra ort.	Sıra top.	U	p
Rehberlik hizmeti ilgi ve tutumu	Kız	292	3,10	0,90	207,43	60568,5	17790,5	,433
	Erkek	128	3,18	0,92	217,51	27841,5		
Rehberlik birimi düzen ve gerekliliği	Kız	292	3,90	0,81	214,30	62574,5	17579,5	,332
	Erkek	128	3,81	0,85	201,84	25835,5		

Tablo incelendiğinde, öğrencilerin cinsiyet değişkeni bakımından rehberlik hizmeti ilgi ve tutumları (U=17790,5; p>0,05) ve rehberlik birimi düzen ve gerekliliği

düşüncelerinin ($U=17579,5$; $p>0,05$) istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Tablo 15
Öğrencilerin Sınıflarına Göre Rehberlik Hizmeti İlgi ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen ve Gerekliliği Düşüncelerinin İncelenmesi

Alt boyut	Sınıf	N	X	Ss	Sıra ort.	Sıra top.	U	p
Rehberlik hizmeti ilgi ve tutumu	1.sınıf	210	3,29	0,87	233,53	49041,5	17213,5	,000
	4.sınıf	210	2,96	0,91	187,47	39368,5		
Rehberlik birimi düzen ve gerekliliği	1.sınıf	210	3,91	0,81	215,36	45226,0	21029,0	,411
	4.sınıf	210	3,84	0,84	205,64	43184,0		

Tablo incelendiğinde, öğrencilerin sınıf değişkeni bakımından rehberlik hizmeti ilgi ve tutumlarının ($U=17312,5$; $p<0,05$) anlamlı olarak farklılaştığı, rehberlik birimi düzen ve gerekliliğine ilişkin görüşlerinin ise istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılaşmadığı ($U=21029,0$; $p>0,05$) tespit edilmiştir. Öğrencilerin rehberlik hizmeti ilgi ve tutumlarında 1.sınıfta eğitim gören öğrencilerin ilgi ve tutumu 4.sınıfta eğitim gören öğrencilerden daha yüksektir.

Tablo 16
Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Okul Türüne Göre Rehberlik Hizmeti İlgi ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen ve Gerekliliğinin İncelenmesi

Alt boyut	Okul türü	N	X	Ss	Sıra ort.	Sıra top.	U	p
Rehberlik hizmeti ilgi ve tutumu	Anadolu	218	3,28	0,85	229,89	50115,5	17791,5	,001
	Meslek	202	2,95	0,93	189,58	38294,5		
Rehberlik birimi düzen ve gerekliliği	Anadolu	218	3,94	0,83	222,17	48433,0	19474,0	,040
	Meslek	202	3,80	0,80	197,91	39977,0		

Tablo incelendiğinde, öğrencilerin eğitim gördükleri okul türü bakımından rehberlik hizmeti ilgi ve tutumlarının ($U=17791,5$; $p<0,05$) ve rehberlik birimi düzen ve

gerekliliğine ilişkin görüşlerinin ($U=19474,0$; $p<0,05$) istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Öğrencilerin hem rehberlik hizmeti ilgi ve tutumlarında hem de rehberlik birimi düzen ve gerekliliğine ilişkin görüşlerinde Anadolu Lisesinde eğitim gören öğrencilerin tutum ve beklentisi Meslek Lisesinde eğitim gören öğrencilerden daha yüksektir.

Tablo 17
Öğrencilerin Annelerinin Eğitim Durumuna Göre Rehberlik Hizmeti İlgi ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen ve Gerekliliği Düşüncelerinin İncelenmesi

Alt boyut	Eğitim durumu	N	X	Ss	Sıra ort.	x^2	p
Rehberlik hizmeti ilgi ve tutumu	İlkokul	151	3,13	0,88	211,63	1,5	,682
	Ortaokul	82	3,22	0,93	223,41		
	Lise	141	3,07	0,94	204,45		
	Üniversite	46	3,08	0,83	202,34		
Rehberlik birimi düzen ve gerekliliği	İlkokul	151	3,85	0,75	204,01	1,7	,638
	Ortaokul	82	3,92	0,88	221,65		
	Lise	141	3,85	0,82	207,05		
	Üniversite	46	3,91	0,96	222,50		

Tablo incelendiğinde, öğrencilerin annelerinin eğitim durumu değişkeni bakımından rehberlik hizmeti ilgi ve tutumları ($x^2=1,5$; $p>0,05$) ve rehberlik birimi düzen ve gerekliliği düşüncelerinin ($x^2=1,7$; $p>0,05$) istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Tablo 18
Öğrencilerin Babalarının Eğitim Durumuna Göre Rehberlik Hizmeti İlgi ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen ve Gerekliliği Düşüncelerinin İncelenmesi

Alt boyut	Eğitim durumu	N	X	Ss	Sıra ort.	x^2	P
Rehberlik hizmeti ilgi ve tutumu	İlkokul	93	3,10	0,88	204,76	7,3	,064
	Ortaokul	112	3,31	0,89	236,70		
	Lise	159	3,03	0,94	199,85		
	Üniversite	56	3,05	0,83	197,88		
Rehberlik birimi düzen ve gerekliliği	İlkokul	93	3,84	0,75	202,45	2,6	,459
	Ortaokul	112	3,94	0,78	218,29		
	Lise	159	3,81	0,89	203,51		
	Üniversite	56	3,99	0,83	228,14		

Tablo incelendiğinde, öğrencilerin babalarının eğitim durumu değişkeni bakımından rehberlik hizmeti ilgi ve tutumları ($\chi^2=7,3$; $p>0,05$) ve rehberlik birimi düzen ve gerekliliği düşüncelerinin ($\chi^2=2,6$; $p>0,05$) istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Tablo 19
Öğrencilerin Ailelerinin Aylık Gelir Durumuna Göre Rehberlik Hizmeti İlgi ve Tutumları ile Rehberlik Birimi Düzen ve Gerekliliği Düşüncelerinin İncelenmesi

Alt boyut	Gelir durumu	N	X	Ss	Sıra ort.	Sıra top.	U	P
Rehberlik hizmeti ilgi ve tutumu	1000-3000TL	214	3,09	0,87	207,47	44398,0	21393,0	,602
	3001-5000TL	206	3,16	0,94	213,65	44012,0		
Rehberlik birimi düzen ve gerekliliği	1000-3000TL	214	3,84	0,81	206,32	44151,5	21146,5	,470
	3001-5000TL	206	3,90	0,83	214,85	44258,5		

Tablo incelendiğinde, öğrencilerin ailelerinin aylık gelir durumu değişkeni bakımından rehberlik hizmeti ilgi ve tutumları ($U=21393,0$; $p>0,05$) ve rehberlik birimi düzen ve gerekliliği düşüncelerinin ($U=21146,5$; $p>0,05$) istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

SONUÇ

Bu araştırmada, öğrencilerin Psikolojik danışma ve rehberlik servisinin hizmetinden yararlanma düzeylerinin bazı değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır.Bu araştırma da İstanbul ilinin Maltepe ilçesindeki 2 Anadolu 2 Meslek lisesindeki öğrenim gören lise 1 ve 4. sınıf öğrencilerine anket yapılmıştır.Toplanan verilerin analizleri yapılarak sonuçlar yorumlanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre;

Psikolojik danışma (Rehber Öğretmen) ve rehberlik servisinin hizmetlerinden öğrencilerin yararlanmasıyla ilgili algılarının yüksek düzeyde olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.Yani öğrencilerin psikolojik danışman ve rehberlik servisiyle ilişkilerin olmasından memnun olduklarını, rehberlik servisinin öğrencilerin kendine güven duymalarını sağlayarak ilgi ve yetenekleri doğrultusunda istedikleri bölüm hakkında bilgi vermesi ve eğitim hayatlarıyla ilgili kararlar alması konusunda öğrencilere yardımcı olduklarını düşünmektedirler.

Psikolojik danışma ve rehberlik servisinin hizmetlerinden yararlanma düzeylerine yönelik algılarına ilişkin puanlamaların analizi sonucu ,cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaşma olmadığı bulunmuştur.

Öğrencilerin psikolojik danışman ve rehberlik servisinden yararlanma düzeylerine yönelik algısına ilişkin puanların ortalaması ,1.sınıfta eğitim gören öğrencilerin algısının 4.sınıftaki öğrencilerin algılama düzeyinin yüksek olduğuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin psikolojik danışma ve rehberlik servisine yönelik algısında ilişkin puanların ortalamaları sonucunda öğrencilerin eğitim aldıkları okullara göre anlamlı düzeyde farklılaşma gösterdiğine ulaşılmıştır. Anadolu lisesinde eğitim gören öğrencilerin psikolojik danışma ve rehberlik servisi algısına ilişkin puanlamanın ortalaması, meslek lisesinin ortalamasından anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Okuldaki öğrencilerin psikolojik danışma ve rehberlik servisinin hizmetine ilgilerini olduğu ve rehberlik servisinin hizmetlerinden yüksek düzeyde yararlandıklarını ve ihtiyaç duyduğunda hizmet çekinmeden hizmet aldıkları anlaşılmaktadır. Okuldaki öğrenciler rehberlik servisinin düzenli olmasını beklediklerini ve rehberlik servisi hizmetlerinin gerekliliğine önem vermektedirler. Rehberlik servisinin düzen ve gerekliliğine ilişkin ilgi ve tutumları cinsiyet değişkeni bakımından değişiklik olmadığı sonucu tablo 14 ten anlaşılmaktadır.

Okulda rehberlik servisinin hizmetine karşı yüksek düzeyde ilgi ve tutum gösteren lise 1sınıfta eğitim gören öğrencilerdir. Ortaöğretim'in ilk zamanlarında öğrencilerin kişisel, sosyal problemlere karşı yardımcı olacak rehberlik servisinin hizmetlerinden daha çok yararlanmaya ihtiyaç duyduğundan bu dönemdeki rehberlik servisine ilgi ve tutumu lise 4 deki ilgi ve tutumdan daha yüksek düzeyde çıkmaktadır.

Okulların Anadolu lisesinde eğitim gören öğrencilerin rehberlik servisine ilgi ve tutumları ve rehberlik servisinin hizmetlerinin düzeni ve gerekliliği konusunda beklentisi meslek lisesinde eğitim gören öğrencileri göre daha yüksektir. Rehberlik hizmetlerinden olan mesleki rehberlik faaliyetlerinin Anadolu lisesindeki öğrencilerin yararlanması sonucunda rehberlik servisine ilgi ve tutum düzeyi yüksek çıkmaktadır.

Öğrencilerin aile eğitim durumlarına baktığında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Öğrenci rehberlik servisine ilgili ve tutumlu olmasını sağlayan öğrencilerin rehberlik faaliyetleri sonucunda kişisel, sosyal ve mesleki rehberlik yardımı olarak problemler karşısında kendine güvenerek kararlar alması konusunda yararlanma faaliyetlerini sürdürebilmesi için rehberlik servisinin düzenli ve gerekliliğini düşünmektedir.

ÖNERİLER

Uygulayıcı ile ilgili Öneriler;

1. Öğrencilerin çoğu psikolojik danışma ve rehberlik öğretmeni ve rehberlik servisinin hizmetinin gerekli ve önemli olduğuna inanmaktadır. Ancak rehberlik servisinden yararlanmasının gerekli olduğu durumlarda genellikle kararsızlık yaşamaktadırlar. Okullarda rehberlik servisi hizmetini yürüten başta psikolojik danışman olmak üzere okulun tüm yönetici ve personellerin bu konuda daha hassas olması ve psikolojik danışma ilkelerine mutlaka uygun olacak şekilde birlikte hareket etmesi gerekmektedir.

2. Öğrencilerin rehberlik servisinin hizmetlerinden yararlanma düzeylerinin artması için öğretmenlerin öğrencilere karşı daha anlayışlı olması gerekmektedir.

3. Okullardaki rehberlik ders saatlerinde öğrencilere rehberlik hizmetinin önemi ve gerekliliği konusunda bilgilendirilme yapılmalıdır. Öğrencilerin rehberlik servisinin hizmetinden yararlanması için teşvik edici faaliyetlerde bulunulmalıdır.

4. Okullarda rehberlik servisi olmalıdır. Rehberlik servisinin her çalışmasının temelinde öğrencilerin yararlanacağı bir hizmet olmalıdır. Rehberlik hizmetlerinin çalışmalarında eğitimin tamamlayıcı bir parçası olduğu anlayışıyla hareket edilmesi gerekmektedir. Rehberlik ders saatlerinde faydalı etkinliklerin artırılmasına özen gösterilmelidir. Yapılan faaliyetlerin temelinde bireyin kendini tanıması olmalıdır. Bütün

Faaliyetlerin amacını ne olduğu öğrencilere açıklanmalıdır.

5. Okulun tüm öğrencilerine hitap eden konularla ilgili konferans ve seminerler düzenlenmesi ve öğrencilerin katılımını sağlanması için çalışmalar düzenlenmelidir.

Araştırmacılar ile ilgili Öneriler,

Bu çalışmada Anadolu ve Meslek lisesi öğrencilerin Per servisiyle ilgili tutumlarının araştırılmıştır. Araştırmanın kapsamı genişletilerek diğer ortaöğretim kurumları ve özel okullardaki öğrencilerin de rehberlik servisinden yararlanmayla ilgili tutumlarının da

belirlenebilmesi için dahil edilebilir. Ayrıca lise 1 ve 4 sınıfta öğrencilere yapılan araştırma diğer tüm sınıflara uygulanıp aralarında ne düzeyde farklılık olup olmadığı belirlenebilir.

Bu çalışmanın kapsamında sadece öğrenci görüşlerine göre başvurulmuştur. Araştırmanın devamında öğretmenlerin ve velilerin görüşlerine de başvurulabilir. Böylece, yapılacak olan çalışmanın kapsamı daha genişleyerek öğrencilerin yanı sıra öğretmen ve velilerin okul psikolojik danışma ve rehberlik servisinin yararlarıyla ilgili tutumlarının ne düzeyde olduğu belirlenebilir.

KAYNAKÇA

ACAR, N.TANRIDAĞ,R(2005),Psikolojik Danışma ve Rehberlik İsimleri Sözlüğü, Ankara.

ALTINIŞIK, R.(2007),Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri: Sp.sa Uygulamalı, İstanbul

AYHAN, B. (2004),Liselerde ve özel dersanelerde çalışan psikolojik danışmanların psikolojik danışma ve rehberlik biriminin işlevlerine ilişkin görev algılarının bazı Değişkenler açısından karşılaştırılması. Yüksek lisans tezi, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir

AMERICAN COUNSELING ASSOCIATION (2006), Effectiveness of school Counseling.

ASTRAMOVICH, R.L.,&COKER,J.K(2007),Program evaluation: the accountability bridge model of for counselors (Assessment &Diagnosis).Journal of Counseling and Development

AYDIN, G.A.(1987),Öğrencilerin Psikolojik Danışma ve Rehberlik Uygulamalarına İlişkin Algı ve Beklentileri, Eğitim ve Bilim Dergisi. Sayı:65, 61-69

BAKIRCIOĞLU, R.(2000),İlköğretim ,ortaöğretim ve yükseköğretimde rehberlik ve Psikolojik danışma. Ankara: Anı yayıncılık

BAKIRCIOĞLU, R. (1988), Rehberlik ve Psikolojik Danışma. Ankara: Remzi Kitabevi.

BAKIRCIOĞLU, R. (1982), Rehberlik ve Psikolojik Danışma, İlköğretim, Ortaöğretim ve Yükseköğretimde Rehberlik ve Psikolojik Danışma. Ankara: Bakırcıoğlu Yayınları.

BALCI, A. (2001), Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler. (5.Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.

BÜYÜKÖZTÜRK, Ş.(2004).Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El kitabı (4.Baskı). Ankara:Pegem A Yayıncılık

CAN, G.,Psikolojik Danışma ve Rehberlik ,Ankara,2006.

ÇAM, S.,&AKBAŞ,S.(2003, Temmuz),Okullarda psikolojik danışma ve rehberlik Hizmetlerinin yürütülmesinde oluşturulan işbirliğinin incelenmesi.VII.Ulusal

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi'nde sunulmuş sözlü bildiri.İnönü Üniversitesi, Malatya

CAN, G. (2004), Psikolojik Danışma ve Rehberlik. Ankara: PegemA Yayıncılık.

COREY, G.(2007),Psikolojik danışma psikoterapi kuram uygulamaları. (7.baskı).Ankara: Mentis Yayıncılık

DOĞAN, S. “Türkiye’de Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kimliği: Gelişmeler ve Sorunlar” **Milli** Eğitim Dergisi, Sayı:139, s.69-76.

DEMİRCİOĞLU, C.(1970),Rehberlik Servisi Olan Liseler ile Rehberlik Servisi Olmayan Lise öğrencilerinin Genel Problem Ortalamalarının Karşılaştırılması. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Rehberlik ve Psikolojik Danışma Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

DENİZ, Z.(1993),Liselerdeki Yönetici,Sınıf Öğretmeni Ve Ders Öğretmenlerinin Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetlerine ilişkin Beklentilerinin Bazı Değişkenlere Göre incelenmesi İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

DOĞAN, S. (1983). Lise Son Sınıf Öğrencilerini Kimlere Ne Derece Açılıyorlar. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

DOĞAN, S. “Türkiye’de Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kimliği: Gelişmeler ve Sorunlar” **Milli** Eğitim Dergisi, Sayı:139, s.69-76.

ERDOĞAN, İ.(2005),Yeni Bir Binyıla Doğru Türk Eğitim Sistemi İstanbul.

KAYA, A.(2006),Psikolojik Danışma ve Rehberlik ,Ankara.

KEPÇEOĞLU, M. (1986), Psikolojik Danışma ve Rehberlik.Ankara:Gül Yayınları

KEPÇEOĞLU, M. (1975). Rehberlik Anlayışını Oluşturan İlkeler ve Kavramlar. Ankara: M.E.B.

KEPÇEOĞLU, M. (1992), Psikolojik Danışma ve Rehberlik. Ankara: Kadıoğlu Matbaa.

KILIÇ, M. (1997), Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bibliyografyası (1949–1998) Cilt:1 Malatya: İnönü Üniversitesi Vakfı Yayınları.

KILIÇCI, Y. (1989). Okullarda Ruh Sağlığı. Ankara: Şafak Ofset-Tipo Matbaacılık.

KORKUT, F.(2004),Okul temelli Önleyici Rehberlik ve Psikolojik Danışma,Ankara.

KULAKSIZOĞLU, A.(2005),Ergenlik Psikolojisi,İstanbul.

KUZGUN, Y. (1992). Rehberlik ve Psikolojik Danışma. Ankara: ÖSYM Yayınları.

KUZGUN, Y. (1981), Okul Danışman Rol Algıları ve Rol Beklentileri İzmir: 1. Ulusal Psikolojik Kongresi.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI, Tebliğler Dergisi syf.52

MAYRING, P. (2000), Nitel Sosyal Araştırmaya Giriş. Çevirenler: Adnan Gümüş, Sezai Durgun. Adana: Baki Kitabevi

OKÇABOL, R.(2003).Türkiye Eğitim Sistemi,Ankara

OCAL, M.(2004),Eğitimde Rehberlik,İstanbul.

ÖZDEMİR, İ.E. (1991), Bazı Değişkenlerin Liselerdeki Öğrenci, Öğretmen, Danışman ve Yöneticilerin Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetlerinden Beklentilerine Etkisi Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi.

ÖZGÜVEN, İ.(2000),Çağdaş Eğitimde Rehberlik ve Psikolojik Danışma ve Rehberlik, Ankara.

ÖZGÜVEN, İ.E(1994),Çağdaş Eğitimde Psikolojik Danışma ve Rehberlik. Psikolojik Danışma ve Rehberlik Eğitim Merkezi (PDREM), Ankara.

ÖZGÜVEN, İ.E. (1994), Psikolojik Testler. Ankara: PDREM Yayınları.

ÖZYÜREK,R.,KORKUT,F.,&OWEN,D.W. (2007),Gelişen Psikolojik Danışma ve Rehberlik.Nobel Yayın, Ankara

OZOĞLU, S.Ç. (1982), Eğitimde Rehberlik ve Psikolojik Danışma. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Yayınları No:3.

UZMAN, ERSİN ,Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kitabı,

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi. (2019). Cilt II syf:34

PATTERSN, C.H. (1971). Theories of Counseling and Psychotherapy .New York: Harper Row Pub.

SELEN Nurdan (2008),Liselerdeki Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servislerinin Algılanan Etkililiğinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi, Yüksek lisans Tezi, İzmir

SOLAR, M. (1999), Eğitimde Rehberlik Uygulamaları. Bayburt: RAM.

STONE, C.B.,DAHİR ,C.A.(2007), School counselor accountability a Measure of student success(2nd ed.).New jersey : Prentie –Hall

- TAN,H.(1992), Psikolojik Danışma ve Rehberlik,İstanbul
- TAN, H.,BALOĞLU,M.(2006),Psikolojik Danışma ve Rehberlik,Ankara.
- TAN, H. (1986), Psikolojik Danışma ve Rehberlik Teori ve Uygulama. İstanbul: M.E. B.
- TAN, H. (1995). Psikolojik Danışma ve Rehberlik. İstanbul: M.E. B.
- TAYMAZ,H.(1987),Eğitim Yönetimi,Ankara.
- VURAL, B.(2004),Her Öğretmen Rehberdir.İstanbul.
- VURAL, B.(2004),Öğrencinin Başarısı İçin Okul Aile Birliği,İstanbul.
- YALÇIN, İ.(2006),21.yüzyılda psikolojik danışma .Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi 39
- YAVUZER, H.(2000),Okul çağı Çocuğu ,İstanbul.
- YAVUZER, H.(2002),Çocuk Psikolojisi,İstanbul.
- YAVUZER, H.(2005),Gençleri Anlamak,İstanbul.
- YEŞİLYAPRAK, B.(2005),Eğitimde Rehberlik Hizmetleri,Ankara:Nobel Yayın Dağıtım.
- YILDIRIM, A., ŞİMŞEK, H. (2003),Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık. 3.Baskı.
- ULTANIR, E. “2000’li yıllara girerken ülkemiz eğitim kurumlarında Psikolojik Danışma ve Rehberliğin gelişiminde alınan kararların önem ve etkileri”. Millî Eğitim. Sayı:139, s.52-57
- ULTANIR, E.(2005),Türkiye’de Psikolojik Danışma ve Rehberlik Mesleği ve Psikolojik Danışma Eğitimi. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,1 Syf:102- 111.

İnternet Kaynakları

[http:// www.yediocak.com](http://www.yediocak.com) (Erişim tarihi:03.04.2019)

[http:// www.aktuelpdr.com](http://www.aktuelpdr.com) (Erişim tarihi 01.02.2018)

[http:// www.rehberlikservisi.com](http://www.rehberlikservisi.com) (Erişim tarihi 15.12.2018)

[http:// www.rehberbey.com.tr](http://www.rehberbey.com.tr) (Erişim tarihi 09.09.2018)

<http://www.pdr.gen.tr> (Erişim tarihi 12.05.2019)

<http://talimterbiye.mebnet.net> (Erişim tarihi 23.08.2018)

EKLER

EK-1

SOSYODEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

Değerli katılımcı,

Bu anket bilimsel bir araştırmaya veri toplamak amacıyla düzenlenmiştir. Cevaplarınız, sadece bu bilimsel için kullanılacak, bilgileriniz kesinlikle açık tutulmayacaktır. Bu nedenle isim, numara gibi tanıtıcı bilgiler yazmayın. Araştırmanın amacına ulaşabilmesi vereceğiniz samimi ve güvenilir cevaplara bağlıdır. Bu nedenle lütfen anket sorularını dikkatlice okuyarak, sizin durumunuza en uygun olan seçeneğin yanındaki parantezin içerisine (X) işareti koyarak belirtiniz. Lütfen her soruyu cevaplandırınız. Katılımınızdan dolayı şimdiden teşekkür eder, derslerinizde başarılar dilerim.

1. **Cinsiyetiniz** Kız ( ) Erkek ( )

2. **Sınıfınız** 1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

3. **Okulunuz** : .....

4. **Annenin Öğrenim Durumu**

- ( ) İlkokul Mezunu
- ( ) Ortaokul Mezunu
- ( ) Lise
- ( ) Üniversite ya da önlisans

5. **Babanın Öğrenim Durumu**

- ( ) İlkokul Mezunu
- ( ) Ortaokul Mezunu
- ( ) Lise
- ( ) Üniversite ya da önlisans

6. **Aile Aylık Geliri**

- ( ) 1000 – 3000tl
- ( ) 3000 – 5000tl
- ( ) 5000 tl ve üstü

7. **Okulunuzda rehberlik ders saati var mı?**

- Evet ( )
- Hayır ( )

EK-2

Bu ankette aşağıdaki görüşlere ne derece katıldığımız tespit edilmek için bir dizi ifade sıralanmıştır. Sizden istenen , her ifadeyi dikkatlice okuyup katılım derecenizle ilgili ifade karşısında ayrılmış olan kısma (X) işareti koyup işaretlendirmenizdir.

	Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
A.Bu okulda Psikolojik Danışma ve Rehberlik Öğretmeni,...					
1.İlgi alanlarımızı bilir.					
2.Öğrencilerin ilgi alanlarına saygı duyar.					
3.Fikirlerimize önem verir.					
4.Öğrencilere değerli olduklarını hissettirir.					
5.Öğrencileri okulun vazgeçilmez unsuru olarak görür.					
6.Güçlü yönlerimizi bilir.					
7.Problemlerimle ilgilenmediğini düşünürüm.					
8.Sorunlarımızı bizden daha iyi bildiğini düşünmez.					
9.Kendisini öğrencilerden ayrıcalıklı, üstün görmez.					
10. Kararlara bizim de katılmamıza imkan sağlar.					
11.Gizlilik ilkesine saygı duyar.					
12.Öğrencilerin dışlanmış hissetmemeleri için çalışmalar yapar.					
13.Öğrencilerin söylediklerini dikkatle dinler.					
14. Öğrencilerle nutuk verir şekilde konuşmaz.					
15. Öğrencilerle konuşurken göz teması kurar.					
16. ile konuşmak rahatlatıcıdır.					
17. Kendime yakın hissederim.					
B.Bu okuldaki Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmeti,...					
1. Kendimi gerçekleştirilmeme yardımcı olur.					
2. Kendime olan güven duygumu artırmama yardımcı olur.					
3. Kuvvetli ve zayıf yönlerimi tanımama yardımcı olur.					
4.Zorluklarla mücadele ve sorunları kendime başıma çözmemde konusunda yardımcı olur.					
5. Gerçekçi kararlar almam konusunda yol gösterici olur.					
6. Hayata olumlu bakmama yardımcı olur.					
7. Ailem ile iletişimi güçlendirir.					
8. Çevreyi sağlıklı bir şekilde değerlendirmeme yardımcı olur.					

9. İnsanları olduğu gibi kabul etmemde yardımcı olur.					
10. Arkadaşlık ilişkilerimin daha iyi olmasında yardımcı olur.					
11.Sorunlarımı çözmemde yardımcı olur					
12. Okul dışındaki zamanlarımı verimli değerlendirmemi sağlar					
13. Okula ve derslere motive olmama sağlar.					
14. Ergenlik dönemindeki duygusal değişimleri anlamama yardımcı olur.					
15.Ergenlik dönemindeki fiziksel değişimleri anlamama yardımcı olur.					
16. Rehberlik servisinin çalışmalarının olmamasını önemli bir eksilik olduğunu düşünürüm.					
17. Gereksinim duyduğumda rehberlik servisine çekinmeden giderim.					
18.Başkalarının zorlaması olmadan rehberlik servisine giderim.					
19.Öğretmenlerimin yönlendirmesiyle rehberlik servisine giderim					
20.Rehberlik servisinin tertip ve düzenini önemserim.					
21.Okulumuzda rehberlik servisinin olmasını bir gereklilik olarak görürüm.					
22.Her okulda rehberlik servisinin bulunması gerekliliğine inanırım.					
23Rehberlik hizmetleriyle ilgili bize uygulanan test ,anket vb.ölçme araçlarının; gereksiz olduğuna inanırım					
24.Rehberlik çalışmalarının; okulun olanaklarını daha iyi tanımama ve okula uyum sağlamama yararlı olduğuna inanırım					
25.Psikolojik danışmana ihtiyacım olduğunda rehberlik servisine gitmekten çekinirim.					
26. Rehberlik servisinin okuldaki çalışmalarını yakından takip ederim.					
27.Bana öncülük edip ,ufkumu açarak bana yol gösterdiğini düşünürüm.					
28.Problemlerimle ilgilenmediğini düşünürüm.					
29.Sorunlarımı paylaştıktan sonra kendimi daha iyi hissederim.					
30.İhtiyacım olduğunda rahatlıkla yardım alabilirim.					
31.Arkadaşlarımda rehberlik servisiyle diyalogda olmasını isterim.					
32. Okulumuzda birden fazla rehber öğretmenin olması gerektiğini düşünürüm.					
33. Rehberlik servisin planlı ders çalışmamda önemli bir katkısı olduğunu düşünürüm.					
34.Rehberlik dersinde işlenen konuların faydalı olmadığını düşünürüm.					

35.Hangi üniversite gideceğim konusunda okul rehberlik servisinden yararlanmayı istemiyorum.					
36.Kendi iç yaşamımla (korku,kaygı,güven,sevgi vb.)ilgili bir sıkıntım olduğunda rehberlik servisinden yardım isterim.					
37.Derslerdeki başarımlı nasıl artırabileceğim konusunda okul rehberlik servisinden yararlanırım.					
38.Velilerimizin,bizi anlayışla karşılamalarında rehberlik çalışmalarının önemli bir katkısı olduğu kanaatindeyim.					
39.Öğretmenlerimle ilgili bir sorun yaşadığımda rehberlik servisine başvururum.					
40.Özel ve gizli problemim olduğunda rehberlik servisi ile paylaşmaktan çekinirim.					

ÖZGEÇMİŞ

1990 tarihinde, İstanbul'un Üsküdar ilçesinde doğdu. İlk ve ortaöğretimini İstanbul Maltepe de tamamladıktan sonra, 2009 yılında Fatih Üniversitesi Fen-edebiyat Fakültesi Felsefe bilim dalı eğitimine başlayarak 2013 yılında mezun oldu.2014 yılında Fatih Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde Pedagojik Formasyon Eğitimi tamamladı. 2017yılında başladığı Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Uluslararası Lojistik ve Dış ticaret bölümünde öğrenciliği devam etmektedir.2017 yılında TLS Lojistik firmasında çalışmaya başladı ve halen aynı kurumda görev yapmaktadır.